

دییر کمیته کردستان محمد آسنگران
Tel: 00491635112025
E-mail: moasangaran@googlemail.com

تلفن تماس با ما
Tel: 0046720077654

www.iskraa.net

چهارشنبه ها منتشر می شود

کمونیسم کارگری و جهان امروز (۲) نگاهی به تحولات جهان امروز

صفحه ۸

نگرش نیست. قضیه برعکس است. طرح اتحاد این نیروها یکی از استنتناتجات معین این بحث است. بحث من این است که پاسخهای امروز کمونیسم کارگری به نیازهای این دوره جنیش کمونیستی، یک جور دیگر باید باشد فراتر از آنچه که تا کنون گفته ایم.

اگر این اتفاقی که ما تلاش میکنیم عملی بشود یعنی نیروهای کمونیسم کارگری متعدد هم بشوند و این نیروها زیر یک سقف و زیر یک چتر جمع بشوند و در یک حزب فعالیت کنند، معلوم است که هدف ما از طرح آن این است که این نیروها متحداشون و قدرتمندتر وارد مبارزه سیاسی با دشمنان طبقاتیانشان بشوند. اما اگر به هر دلیلی این اتفاق نیافتد باز هم این سیاست برای خود حزب کمونیست کارگری معنی اویزگرتو و مهمی دارد. باید براساس این سیاست تحولاتی را در حزب ایجاد کرد. لازم است خود حزب تغییراتی بکند. این تغییرات مورد نظر من محدود به یک عرصه هم نیست. تغییر در نگرش، ادبیات، فرهنگ سیاسی، روش کار و یا آن چیزی که مربوط به سبک کار کمونیستها در این دوره است، ... همه اینها بنظر من باید متتحول بشود. این بحث اگر درست جا بیافتد تحت تاثیر آن حزب دچار تغییراتی جدی می شود و تحولاتی

منصور حکمت ارائه کرده است، عنوان گنجینه مهمی برای کل جنبش کمونیستی قابل دسترس و قابل استفاده است. منتهی بطور واقعی دنیا تحولاتی را از سرگذرانده است. اتفاقاتی افتاده است. جامعه و

ما هم از یک دوره هایی عبور کرده ایم وارد دوره معینی شده ایم. این

کمونیسم کارگری در اصل موضوع و اصل بحث تغییری ایجاد نمیکند. این نیروها بیانید یا نیایند این بحث بسیار مهم و تعیین کننده است.

کمونیسم کارگری در جهان امروز برای پیروزی راهی بجز اتخاذ این سیاست و استراتژی ندارد. بنابر این اگر این نیروها متحداشون بودند و در

شرايط امروز قرار میگرفتند باید خود منصور حکمت هم بود. حتماً پاسخهای خودش را به نیازهای این

دوره میداد. من نمیدانم اگر منصور حکمت بود چی میگفت این را فقط از لحاظ متدارم میگویم.

اما ما موظف هستیم که پاسخ خودمان را به این نیازها بدیم. قاعدها و منطقاً اگر منصور حکمت هم بود، باید یک بحث هایی را میکرد و جواب مشکلات این دوره

را میداد و باید راه حل هایی مطرح میکرد. زیرا خود حزب و تغییر حزب و منطبق کردن پاسخهای حزب با نیازهای هر دوره همیشه موضوع کار منصور حکمت بود. ما هم امروز داریم همان کار را میکنیم.

این بحث تلاشی در این جهت است. به این معنا میخواهیم بگوییم که طرح اتحاد نیروهای کمونیسم کارگری متشا و مبنای این بحث و

است. آمدن و نیامدن این نیروهای کمونیسم کارگری در علاقمندان هم خاص خودش را دارد. کمونیستها در هر دوره ای بر اساس نیازهای آن دوره و شناخت و تحلیل و راه حلشان بر اساس واقعیات و عینیات آن دوره تعیین میشود. اینها چیزهای جامد و ثابتی نیستند. به همین دلیل اگر خود منصور حکمت هم بودند و در می نشستند همین سیاست را مبنای فعالیت خود قرار میدادند. باید می نشستند فرنگ، ادبیات، زوایای مختلف جوان و زوایای مختلف این بحث و با بهتر بگوییم این رویکرد را بیشتر توضیح بدهیم.

منتظری علاقمندانی که آنها بودند و فرست کردن سخنرانی کنند هر کدام برداشت و نگرش خود از این مباحث را توضیح دادند. من هم همچنان که شما گفتید نکاتی که بنظر درست بود را گفتم. ولی این

فنان نودینیان: مگر استراتژی کمونیسم کارگری "اتحاد نیروهای کمونیسم کارگری" با مضمون و بحث هایی که منصور حکمت تحت عنوان کمونیسم کارگری مطرح کرده منطبق نبود. چون خود این سیاست است کافی نیست؟

محمد آسنگران: بینید اینها که

ایسکرا

۶۷۰ ضمیمه

اساس سوسیالیسم
انسان است.
سوسیالیسم
جنش بازگرداندن
اختیار به انسان است.

نصر حکمت

www.m-hekmat.com

نشریه کمیته کردستان حزب کمونیست کارگری ایران

محمد آسنگران

تصویر کلی از خود سمینار برای ما و مخاطبین این مصاحبه بیان کنید.

محمد آسنگران: از شما منونم که چنین شرایطی را فراهم کردید، با هم گفتگویی بگنید و با علاقمندان هم وارد بحث بشویم. تا آنجایی که به موضوع سمینار مربوط میشود خوب طبعاً حمید تقوانی ارائه دهنده آن سمینار بود و مبانی سیاسی، ضرورت و امکان پذیری این حرکت برای خطوط کلی توضیح داد. طبعاً در سمینار اینقدر فرست نبود که همه متند این بحث و نحوه نگرش به این دوره را مفصل توضیح بدهد. به همین دلیل ما باید به مناسبتهای مختلف جوان و زوایای مختلف این بحث و با بهتر بگوییم این رویکرد را بیشتر توضیح بدهیم.

فنان نودینیان: مگر استراتژی کمونیسم کارگری "اتحاد نیروهای کمونیسم کارگری" با مضمون و بحث هایی که منصور حکمت تحت عنوان کمونیسم کارگری مطرح کرده منطبق نبود. چون خود این سیاست بخشی فراتر از اتحاد نیروهای کمونیسم کارگری فعالیت میکند، را متعدد کند و اتحادی بین این نیروها ایجاد بکند. در صورتی که اتحاد این نیروها فقط یک گوشه کوچک از این بحث میتواند باشد. اصل بحث بسیار فراز از اتحاد این نیروها است.

محمد آسنگران: بینید اینها که

این متن بر اساس گفتگوی ویدئویی نسان نودینیان با محمد آسنگران تنظیم شده است. نکاتی در جهت تکمیل و تفہیم بحث به متن اضافه شده است.

نسان نودینیان: گفتگوی این بار در ارتباط با موضوع سمینار تحت ۱۷ نومبر در شهر استکهلم عنوان سمینار اتحاد نیروهای کمونیسم کارگری برگزار شد. این سمینار از طریق سایتها بسویه سایت های روزنامه و مبارزان کمونیست و سایتها دیگر قابل دسترس است.

احتمالاً مخاطبین این مصاحبه هم مباحث این سمینار را دیده و شنیده اند. با توجه به همه اینها ضروری است که به مبانی سیاسی و ضرورت اجتماعی این بحث (اتحاد نیروهای کمونیسم کارگری) بپردازم. چون اساساً برداشت از سمینار اینطور

بوده است که حمید تقوانی تلاش میکند احزابی و نیروهایی که تحت هر کدام برداشت و نگرش خود از این مباحث را توضیح دادند. من همچنان که شما گفتید نکاتی که

بنظر درست بود را گفتم. ولی این این سیاست را بیشتر توضیح بدهیم. در صورتی که اتحاد این نیروها فقط یک گوشه کوچک از این بحث میتواند باشد. اصل بحث بسیار

فراتر از اتحاد این نیروها است. بخشی سیاست فراتر از اتحاد نیروهای کمونیسم کارگری است. یعنی اتحاد نیروهای کمونیسم کارگری که پازل و در واقع یک گوشه کوچک اما مهم از این بحث است. این بحث و رویکرد برای ما یک سیاست استراتژیک

نکاتی در مورد اتحاد...

از صفحه ۱

فلسفه وجودیش الان قابل توضیح نیست. مانند دوران جنگ امروز را نداشت. ضرورت اتحاد را این دارد که کمونیستها هر جا که میتوانند باید خیز بردارند و بازیگران لایق این دوره باشند.

نسان نوینیان: خوب یک سوالی اینجا پیش می آید، شما گفتید دوره انقلابات آزادیخواهانه شروع شده است بحرانهای عظیمی در سطح دنیا و از جمله دولتها خاورمیانه وجود دارد. همه ما این را میدانیم و مردم پیش رویشان روز به روز بیشتر و عیان میشود. فکر میکنید در دل این اوضاع دخالت مردم به نسبت ده سال گذشته چه تغییراتی کرده است؟

محمد آستانو: تغییرات اساسی و مهمی اتفاق افتاده است. دخالت مردم و به میان آمدن مردم و تکان خودمن همان غول خفته مهم ترین فاکتور جهان امروز است. بینید مثلا دوره های گذشته مردم این نقش را نداشتند. حید تقوائی هم در سمینار استکلهلم گفت و بنظرم او بیکنیو نشان داد که یک دوره ای جنگ بین دو قطب شرق و غرب بود یا رقبت آنها بود، هر اتفاقی در دنیا میافتد یا به یکی از این قطبها وصل بود یا عملا متهشم میشود که به نیزه این دوره در دل این تحولات باشیم. بر این خودمن را آمده کنید تا بتوانید منطبق کردن شاید کلمه دقیقی نیست. براساس این نیازها باید میشد بعد از اینکه سوسیالیسم موجود با بهتر و دقیق تر بگوییم سرمایه داری دولتی و استالینیسم شکست خود، گفتند سوسیالیسم شکست خود. بحث پیروزی بازار آزاد، دمکراسی، و پایان تاریخ و ... مطرح شد. ما می بینیم که همه اینها مثل جایی بود که ترکید و تمام شد. این تفاسیر واقعی نبود، بالآخره تاریخ راه خودش را ادامه داد. زیرا طبقاتی وجود دارند، منفعتهای مختلفی وجود دارند، جنبشهای اجتماعی پایدارتر و اصولی تر وجود دارند. اینها تعیین میکنند که جامعه سرچه چیزی حرف بزند. الان مردم مصر تعیین میکنند که امروز دنیا در مورد التحریر حرف بزند. دنیا در مورد انقلابشان حرف بزند، در مورد تونس همینطور ملیبی همینطور و سوریه همینطور. نقش مردم برای آغاز تحولات در این کشورها تعیین کننده بوده است. اما اینکه سرنوشت خود این انقلابات به کجا کشیده شد، یک بحث جدا کانه ایست که قبل از این اتفاقات جنگ بین دو قطب توریستی را شاهد بودیم. همین ترمینولوژی را خیلی از جریانات چپ همین الان هم قبول ندارند. اصلاح نقش اسلام سیاسی برایشان مهم نیست. حتی بخش هایی که از حزب کمونیسم کارگری

تحولات جهان امروز میبینم، اتحاد با این نیروها این جایگاه امروز را تعیین کننده در سرنوشت آینده سیاسی ایران تبدیل کند. با این اتفاقات روزمره و عادی ببیند متوجه عمق تحولات جهان امروز نشده است. سیاستهای راست بازار آزاد و دمکراسی خواهی منطبق بر بازار آزاد در جهان بعد از جنگ سرد است. کسی که این تحولات را اتحادی اگر تواند در خدمت پاسخ گویی به نیازهای جهان امروز باشد تا اینکه سر نوشته این انقلابات تا کنون به کجا رسیده است هنوز تغییر کننده اهمیت این دوره تازه نیست. مهم این است که مبانی و منش این تحولات که بیداری همان غول خفته است را متوجه بشویم. ما و هر کمونیست جدی اگر بخواهیم در این شرایط نقش تاریخی خود را ایفا کنیم راهی بجز این نیست که برای پیروز شدن این نوع انقلابات خود را آماده کنیم. اگر این اتفاق مثلا در خودمن را با دنیای پیرامون خودمن منطبق بکنیم؟

محمد آستانو: نه منظور من این نیست. بحث من این است که شما میگویید بایستی ما برویم خودمن را با دنیای پیرامون گفتمان دوران آغاز انقلابات سوسیالیستی به یک امر عینی و عملی تبدیل میشود و کل جهان را تحت تاثیر خود قرار خواهد داد. کسی که این دورنمای شفعت انگیز را نبیند معلوم است که هنوز به معضلات ذهنی و محدود خود مشغول میشود و میخواهد جمع و محفل و روحیات خودش را تسکین بدهد. اما ما تصویر شور انگیزی در افق این تحولات میبینیم که وارد بحث اتحاد با نیروهای کمونیسم کارگری هم شده ایم. میدانم ضرورت این نوع اتحاد برای همه ما از یک منشا و از این تحولات سرچشمه نگرفته است. موافقان این طرح هر کسی از زاویه ای فکر میکند وقت این فراخوان رسیده است. کسانی که میکنند چون حزب کمونیسم کارگری انشعابی در آن رخ داده است باید فکری برای متعدد کردن نیروهای بکنند که میدانم این دوره باز هم تحولات در دنیا اتفاق افتاده است. من امش را میگذارم دورانی که انقلابات آزادیخواهانه شروع شده است. ماهیت این اقلابات علیه فقر و برای آزادی است. انقلابات علیه حکومتهایی که عدالت در همان کمپ غرب، کمپ دمکراسی، کمپ بازار آزاد بودند. میخواهم بگویم ضرورتها و نیازهای این دوره است که ما را به این بحث می رساند. تاثیرات این تحولات و اصل موضوع هیچکدام از اینها نیست. برای من بدون وجود یک تصویر شور انگیز که در افق این

درش ایجاد میشود که میتواند به سرعت حزب را به نیروی قوی و تعیین کننده در سرنوشت آینده سیاسی ایران تبدیل جواب گوتر، تغییرات حزب میتواند جواب گوتر، آماده تر و صیقل یافته تر با مصافهای پیش رو مواجه بشود. همینجا لازم است تاکید کنم پاسخ به نیازهای این دوران ساده نیست، اگر حتی حزب وجود نداشت و حزب کمونیست کارگری هم نبود و این دوره اتفاق می افتاد باید کمونیستها فورا جمع می شدند دور هم که یک حزب خاص این دوره را سازمان بدنه. حزبی که بتواند جواب نیازهای این دوره را بدهد. همچنانکه مباحث کمونیسم کارگری براساس همین ضرورتها در دوره خود مطرح شد. نیاز دوره خودش را پیروز بشویم، آن هنگام است که گفتمان دوران آغاز انقلابات سوسیالیستی به یک امر عینی و عملی تبدیل میشود و کل جهان را تحت تاثیر خود قرار خواهد داد. کسی که این دورنمای شفعت انگیز را نبیند معلوم است که هنوز به معضلات ذهنی و محدود خود مشغول میشود و میخواهد جمع و محفل و روحیات خودش را تسکین بدهد. اما ما تصویر شور انگیزی در افق این تحولات میبینیم که وارد بحث اتحاد با نیروهای کمونیسم کارگری هم شده ایم. میدانم ضرورت این نوع اتحاد برای همه ما از یک منشا و از این تحولات سرچشمه نگرفته است. موافقان این طرح هر کسی از زاویه ای فکر میکند وقت این فراخوان رسیده است. کسانی که میکنند چون حزب کمونیسم کارگری انشعابی در آن رخ داده است باید فکری برای متعدد کردن نیروهای بکنند که میدانم این دوره باز هم تحولات در دنیا اتفاق افتاده است. من امش را میگذارم دورانی که انقلابات آزادیخواهانه شروع شده است. ماهیت این اقلابات علیه فقر و برای آزادی است. انقلابات علیه حکومتهایی که عدالت در همان کمپ غرب، کمپ دمکراسی، کمپ بازار آزاد بودند. میخواهم بگویم ضرورتها و نیازهای این دوره است که ما را به این بحث می رساند. تاثیرات این تحولات و اصل موضوع هیچکدام از اینها نیست. برای من بدون وجود یک تصویر شور انگیز که در افق این

نکاتی در مورد اتحاد ...

از صفحه ۲

دوروانهای قبلی یا نمونه مثالهای بالا در جنبش‌های انقلابی و ضد انقلابی داشته باشد به سر آمد است. به نظر من دوره وجود آمدن این نوع رهبران با آن درجه از نفوذ کلام و قدرت تاریخاً گذشته است. ما اکنون در دوره دیگری هستیم. این دوره دوره مدبیات اجتماعی و امکان ایفای نقش همه شهروندان در سیاست و در همه عرصه‌های دیگر زندگی است و این امکانات تا حد قابل توجهی مهیا شده است. یک دنیا اخبار و اطلاعات در لحظات مختلف روزانه و در آن واحد و در هر ثانیه رد و بدل می‌شود. ده سال پیش و حتی چهار سال پیش این را نداشتم. اکنون آدمهای مختلف نقشه‌های مختلف ایفا می‌کنند. نقش دخالت مردم در حکومت، در اداره جامعه، در اداره حزب، حتی در رهبری احزاب، دولتها، ارگانهای مدنی و... و حتی مدیریت و رهبری یک موسسه تولیدی و تجاری همگی اینها تغییر کرده و متحول شده است. این اتفاقات بزرگ در دنیا افتاده است، چپ‌ها و بیرونی‌کمونیستهای کارگری نمیتوانند مثل دوران مارکس و لنین احزاب را رهبری کنند. یا حتی مثل دوران منصور حکمت نیاید به نحوه رهبری کردن احزاب نگاه کرد. کمونیستها باید بدانند اتفاقاتی در دنیا افتاده است که آنها را هم شامل می‌شود. دوران منصور حکمت فیس بوکی نبود، تویتری نبود، یوتیوب نبود، اینترنت به این سرعت و به این بعد نبود که الان هست. نقش مدبیات تصویری اصلاً قابل مقایسه با آن دوره نیست. این همه وسائل ارتباط جمعی و رسانه‌های موثر حتی پنج سال پیش هم تا این حد افقاء، نقش نم کردند.

حساس مسئولیت می‌کنند و بخواهند جوابی به نیازهای زمانه خود بدهنند، این صورت مساله را اید داشته باشند. پاورچین پاورچین میتوان پرجدوار و فعال این سیاست ند.

از نظر من بحث اتحاد گوشه ای اتفاقاً گوشه بسیار کوچکی از این سیاست است. تا آنجایی که به اتحاد کمونیستهای کارگری میپردازیم منظور این است که با صورت سوال و با جواب شریک شیم، طبعاً هر کس به سبک خودش میتواند این مسایل را و این نیازها را تبیین کند. من و حمید تقوقی هم قصتی با هم حرف میزنیم ممکن است اینجا و آنجا در بحثمان سایه وشن هایی وجود داشته باشد. اما جهت باید یکی باشد. منظور من کارگرش ما در سطح مأکرو است که اید هم جهتی و هم راهی را نشان دهد تا بشود بر سر این سیاست در کنار هماییکر قرار گرفت. حل مساله از نظر من اتحاد این بیروها بلکه دین این دوران تاریخی تحولاتی است که اتفاق افتاده است و یا در شرف اتفاق افتادن است. امروز مثل ده سال پیش یست. یعنی حتی اگر کمونیستهای کارگری همه متبد بودند، منصور حکمت هم بود، باید مثل ده سال پیش فعالیت میکردیم. باید بر ساس نیازهای این دوره تغییراتی در خود حزب ایجاد میکردیم. نحوه سازماندهی، نگرش ما به تحولات بیاسی امروز، ادبیاتی که به کار بیگیریم، نحوه رهبری حزب و به طریق اولی رهبری جنبش‌های تقلالی، و... همگی باید متحول بیشند.

اکنون هر کس میتواند، مثل من و شما در خانه خود یک تلویزیون و یا میباید تصویری داشته باشد. هر کسی این امکان را دارد تصویری با مردم حرف بزند. هر کسی این امکان را دارد که همزمان از چندین رسانه اجتماعی استفاده کند. قبلاً این امکانات نبود. بنابراین اینها همه بر محیط اطراف ما تاثیر میگذارند. در سطح فرهنگ، نگرش و نقش و دخالتگری مردم و ... اینها تحولاتی بنیادی است و تاثیرات خود را روز به روز بیشتر میگذارد. این مسائل یک تحول عظیم فکری

کدام تغییر و در چه جهتی؟ کسی که نخواهد وارد این دنیاگردانه باشد و این صورت مبالغه را به رسمیت بشناسد و برای جوابگویی به نیازهای این زمانه آماده فعالیت نباشد، بهتر است وارد بازی در این

از نظر من بحث اتحاد گوشه ای و اتفاقاً گوشه بسیار کوچکی از این سیاست است. تأثیراتی که به اتحاد کمونیستهای کارگری میپردازیم منظور این است که با صورت مساله با سوال و با جواب شریک باشیم. طبعاً هر کس به سبک خودش میتواند این مسایل را و این نیازها را تبیین کند. من و حمید تقواوی هم وقتی با هم حرف میزنیم ممکن است اینجا و آنجا در بحثمان سایه روشن هایی وجود داشته باشد. اما چهت باید یکی باشد. منظور من نگرش ما در سطح ماقرو است که باید هم جهتی و هم راهی را نشان بدهد تا شود بر سر این سیاست در کنار همیگر قرار گرفت. اصل مساله از نظر من نه اتحاد این نیروها بلکه دین این دوران تاریخی و تحولاتی است که اتفاق افتاده است و یا در شرف اتفاق افتادن است. امروز مثل ده سال پیش نیست. یعنی حتی اگر کمونیستهای کارگری همه متعدد بودند، منصور حکمت، همچو...، نایاب معاشران

پیش فعالیت میکریدم. باید بر اساس نیازهای این دوره تغییراتی در خود حزب ایجاد میکردیم. نحوه سازماندهی، نگرش ما به تحولات سیاسی امروز، ادبیاتی که به کار میگیریم، نحوه رهبری حزب و به طریق اولی رهبری جنبش‌های انقلابی، ... همگی باید متوجه میشدند.

کسی که اینها را به رسمیت نشناسد و نبیند، آمدن و نیامدنش به تعدادی آدم محدود میشود. از نظر من این دیگر تعیین کننده نیست. یک دوره ای منصور حکمت میگفت من همفکر میخواهم، موافق نمیخواهم. این دوره هم چنین رویکردی روی میز هر کمونیستی قرار گرفته است. به نظرم یک دوره

برای مثال یکی از ویژگیهای این دوره این است که دوران عروج رهبری کاریزمهاتیک به سر آمده است. این دوره و زمانه را نگاه کنید: انقلاباتی در دنیا اتفاق افتاده است. همه آنها یک ویژگی را به ما نشان میدهند. در هیچ کدام از این انقلابات یک نفر کاریزمهاتیک مثل خمینی پیدا نشد. مثل نمیدونم هیتلر پیدا نشد. چرا؟ این فقط به خاطر این نیست که این انقلابات اینطوری بودند و نمیتوانستند چنین رهبریانی داشته باشند. من با این مثالها میخواهم بگویم که دوره شخصیت‌های پوپولر و کاریزمهاتیک که تاک فرد بتواند نقشی مثل

دیگر و با نیازهای دیگری و البته بسیار مهمتر و تعیین کننده تر این اتفاقات دارد میافتد. ما به هم فکر در این سیاست احتیاج داریم. اکر کسی همفکر در تبیین و پیشبرد این سیاست نباشد هر روز در فضای دیگر میتواند قرار بگیرد. میتواند بیاید، میتواند نیاید، آمدنش میتواند مثبت باشد. ولی دیگر این آن چزی نیست که ما میخواهیم آن کیفیتی نیست که ما میخواهیم خلق کیم. لاقل درک من این است این صورت مساله خیلی تعیین کننده است. این نیروهایی که خودشان را صاحب خط و سیاست میانند و یا لاقل تحملی دارند و

با تجربه نیست. بلکه اتحاد حول یک سیاست کمونیستی و مسئولانه است که میتواند کیفیت بسیار بالاتری را خلق کند.

برای این اتحاد ابتدا لازم است شرایط و نیازهای این دوره را بینیم و برسمیت بشناسیم تا بتوانیم آن کیفیت را خلق کنیم. اگر این شرایط را به رسمیت نشناسیم، اگر خود این تحلیلها را به رسمیت بشناسیم وظایف کمونیستها را در این دوره تعريف نکرده باشیم و تحولی را احساس نکنیم که باید در نحوه فعالیت و نگرش خود ایجاد کنیم، اتحاد هیچ نیرویی بدون این صورت مسئله در خود کیفیت دیگری را خلق نمیکند. میگوییم ابتدا نیاز تحول در خود را باید احساس کنیم، نیاز زمانه خود را باید متوجه شده باشیم و برای پاسخ به آن آستینها را بالا زده باشیم تا بتوانیم پاسخگوی نیازهای این دوره جنبش مان باشیم. کسی که با این نگرش به این موضوع نگاه نکند نیازی برای تحول در سبک و نگرش و فعالیت خود و

والستیریت) و با جنبش ۹۹ درصدیها و در همه کشورهای انقلاب کرده متحтол شده است. آن "غول خفته" تکانی خوده است و دنیا را به تحرک از نوع دیگر و اداشته است. رهبری این ارکستر دیگر نه بوش و بلو و تاچر و ریگان و حمام و جمهوری اسلامی و حزب الله و القاعده بلکه همین مردم کوچه و بازار هستند. ممکن است بگویند تنتجه چی شد؟ پاسخ من این است که تنتجه اش هرجی میتواند باشد. ولی نفس به میدان آمدن این غول خفته و نقش ایفا کردنش تعیین میکند که دولتهای مختلف، سیاستداران مختلف و جنبشی‌ای اجتماعی مختلف کدام آهنگ را بنوازند و کدام ارکستر نوازنده‌کی را آغاز کند. اما یک چی واضح است هیچکدام از این انقلابات تا کنون به اهداف اصلی خود یعنی آزادی و رفاه نرسیده اند. سوال این است چرا؟ و ما چکار کنیم که این سناپریو در ایران به نوع دیگری تکرار نشود؟ کسی که این سوال و پاسخ اجتماعی و

طبعانیازی برای متحده شدن هم احساس نمیکند. من این گرایش را به عینه میبینم که مانع است. در خارج ما بسیار بیشتر اما در داخل حزب هم هستند کسانیکه هنوز متوجه عمق و ابعاد این بحث نیستند. یکی از مخالفین این طرح نوشته است قبل از طرح بحث اتحاد باید حزب کمونیست کارگری خودش تغیر کند. اخیراً خبر داشتم که

تغییر بخشد، پاسخ من به این درخواست این است: بله حزب کمونیسم کارگری باید تغییر بکند ولی ۱۸۰ درجه در جهت عکس تغییری که این دوست ما نوشته است. زیرا اگر بر اساس نظر او تغییر کیم باید به جمع "چه نباید کرده" تبدیل بشویم، در حالیکه کمونیستها برای "چه باید کرد" ها سازمان درست میکنند و سیاست گذاری میکنند.

من احساس و نیاز به تغییر را میبینم که وارد این بحث شده ام. میخواهم بگویم هر کسی که بخواهد وارد سیاست در این سطح بشود و نیازهای این دوره را بخواهد جواب بدهد حالا با مر تحلیل و ارزیابی که از خود و از دنیا و مافیاهای دارد، ابتدا نیاز به تغییر و تحول در خود را پذیرفته است. اما سوال این است

محمد آستگران: بیینید کمونیسم کارگری از طریق حزب دخالت‌ش را دارد میکند. ما منتظر تصمیم کسی نیستیم و نخواهیم شد. خارج از خواست این با آن گرایش فکری و نیروی اجتماعی، این جنبش و حزب دخالت خودشان را کرده و میکنند و حزب کمونیست کارگری کار خودش را دارد میکند. منتهی بحث من این است میگوییم اگر اکنون بحث این سمینار مطرح شده و میگوییم نیروهای کمونیسم کارگری میتوانند متوجه شوند، به این دلیل است که ضرورت و امکان این مسئله را میبینیم، این یک اقدام ضروری و در دل این شرایط برای پاسخگویی به نیازهای این دوره است. این نوع اتحاد مورد نظر ما جم عددی، حنفیه و تعدادی، افراد

از صفحه ۲ نکاتی در مورد اتحاد...

سیاسی و فرهنگی و اجتماعی را تاثیر داشته باشند به بحث پردازیم. اما نکته دیگری که هست این است بعد از این سمینار، اظهار نظر هایی شده است. بیشتر حول و حوش سیاستهای قبلی حزب حرف زده اند. بدینام که این امکانات تاثیرات بسیار عمیق و مهمی در جامعه بشری گذاشته و میگذارد. در خود همین انقلابات و در انقلاب آینده ایران تاثیر گذاشته و خواهد گذاشت.

فсан نوینیان: درست است. این به اصطلاح یکی از این مسائل است که مشفولیات و کاری که حزب در خودش هم باید بکند و خودش را آماده فعالیت در این دوره بکند. بنظر من استارت این نوع نگرش در این سمینار استکلهلم زده شد. امیدوارم بتوانیم بیشتر زوایای مختلف این بحث را بشکافیم و خودمان را آماده تر و جوابگو تر کنیم.

محمد آستگران: بخاطر همین گفتم که حتی اگر این اتفاقات دنیای امروز با وجود خود منصور حکمت هم میفتابد باید برای رهبری حزب و عروج حزب و کمونیسم در این دوران، سیاست گذاری جدید میکردیم. همیشه حزب یکی از موضوع کارهای منصور حکمت بود که تلاش میکرد آنرا بر اساس پاسخ به نیازهای زمانه خود متحول کند.

فсан نوینیان: الان هم همین طور است؟

محمد آستگران: هر رهبر سیاسی جدی و تیز بین و روشن بینی، که چشم به قدرت سیاسی دارد، باید حزب همیشه موضوع کارش باشد. مثل جنبش‌های اجتماعی، مثل جامعه، مثل مخالف، مثل موافق، حزب هم یک پدیده اجتماعی است و تحت تاثیر تحولات دوران خود قرار میگیرد و باید این پدیده سیاسی را با نقشه و برنامه فکر شده هر روز باز تعريف و آماده رزم کنید.

فсан نوینیان: ممکن است در یک نشست دیگر و گفتگوی دیگری به این جنبه از مساله رابطه حزب با جنبش کارگری، با جنبش‌های مدنی، با جنبشها و کسانی که بالآخره در اوضاع سیاسی ایران و منطقه خاورمیانه دخالت میکنند و نقش دارند و میخواهند موضع باشند و

اما خارج از حزب حکمتیست که قدمهای ناکافی اما مشتبی در چنین سیاست و تئوری ندارم، اگر کسی این اتفاقات دنیا را نبیند به قول حمید تقوایی از تاریخ جا مانده است، مستله این است که کل پدیدهای سیاسی، اجتماعی در جهان وارد دوران تازه ای شده و دچار تغییر شده اند. یک حزب کمونیستی حتی اگر جهتی درستی هم داشته است، نمیتواند با همان ساز چند سال قبل بنوازد و موقع داشته باشد که گوش شواهیم پیدا کند. هنگامی که همه ما در حزب کمونیست ایران بودیم اتفاقاتی در خارج از ما افتاد که ما ناچار شدیم حزب کمونیست کارگری را درست کنیم. چون فکر میکردیم آن رفایی که آنجا مانند نمیخواهد وارد این میدان بازی بشود. بعده حتی سال ۱۹۹۹ وقتی تعدادی از اعضاء حزب کمونیست کارگری جدا شدند آموضع یاده است که همه دنیا را تحت تاثیر قرار داده است، یک حزبی در یک گوشش ای از این جهان اگر فکر میکند به همان سبک وروش و سیاست و سیاق قبلش باید بکند و این دوستانمان چکار باید بکند که بتوانند جلوتر بیانند تا اینکه در جای خود و در زمان گذشته همچنان سیر کنند؟

محمد آستگران: قبل از اینکه وارد اشکالات این نوع برخورد بشوم من فکر میکنم که این رفاقت کار مثبتی کرده اند. بالآخر نظر اتشان را گفته اند. وارد بحث شده اند، توقعاتشان را گفته اند و در عین حال محدودیتهای فکریشان را میشود. دید. میخواهم بگویم که اول کار مشتبی کردن بالآخر طرف سیاستی را دیده و شنیده فکر میکند مهم است که باید با آن مخالفت یا موافقت کند. بعضاً با بخشی از این سیاست مخالفت کرده اند، با بخشی موافقت کرده اند. همین که اینقدر احساس مستویت کرده اند و مسئله را مورد بحث قرار داده اند، برای من مشتب است. در اظهار نظر این رفاقت شده است. این ویروس میتواند یک تکون نوشته اند مثلاً اتفاقات سال ۸۸ سبز و سیاه بود و ما باید به نیروی نهی از منکر تبدیل میشیم، پاسخ من این است که این نوع نگرش هنوز از سیاست و کمونیسم چیزی تفهمیده است. هنوز ویروس کورش مدرسی رفتند میبینیم که سرنوشت رفاقت بعدی هم که همه اینها هم احکام و تزهیه بایگانی شده این دوستان است. اکنون حرفهای دیگری میزنند. همین حداز تغییر مثبت است.

ولی اینها متأسفانه نه تقدی به سیاستهای دوم خردادری قبلی خود کرده و نه به روی خودشان می آورند. نه توانسته اند خودشان را به یک جنبش معین وصل کنند و تلاشی در این جهت دارند. تکرار کارگر، کارگر هم برای کسی نان و آب نمیشود. تازگی کسان دیگری از جمع کورش مدرسی و بعض از حزب حکمتیست هم به همان ویروس کارگر، کارگری شوند. برداشت من کسی آنها را هم جدی نگرفته و بحث نیست. قبیح است. من بخشی با یک حزب قدرمند کمونیستی و آماده کسب قدرت در ایران. نه اینکه منکر تبدیل شویم. من فکر میکنم هر کسی و هر حزب و حتی حکومتی با توجه به نیازهای این دوره طبقه و جنسش اش اگر تغییر نکند به فیصل شبات پیدا میکند من خطاوم به این رفاقتی عزیز این است: میگوییم اگر میخواهید همراه ما به این دنیای تازه بیایید باید قبل از هر کس خود شما متحول شوید. باید تغییر کرده است، چون چون دنیا تغییر کرده است، چون صورت مساله تغییر کرده است، جامعه و قیمت تغیراتی در شر اتفاق افتاده است که همه دنیا را تحت تاثیر قرار داده است، یک حزبی در یک گوشش ای از این جهان اگر فکر میکند به همان سبک وروش و سیاست و سیاق قبلش باید بکند و این دوستانمان چکار باید بکند که بتوانند جلوتر بیانند تا اینکه در جای خود و در زمان گذشته همچنان سیر کنند؟

محمد آستگران: قبل از اینکه وارد اشکالات این نوع برخورد بشوم من فکر میکنم که این رفاقت کار مثبتی کرده اند. بالآخر نظر اتشان را گفته اند. وارد بحث شده اند، توقعاتشان را گفته اند و در عین حال محدودیتهای فکریشان را میشود. دید. میخواهم بگویم که اول کار مشتبی کردن بالآخر طرف سیاستی را دیده و شنیده فکر میکند مهم است که باید با آن مخالفت یا موافقت کند. بعضاً با بخشی از این سیاست مخالفت کرده اند، با بخشی موافقت کرده اند. همین که اینقدر احساس مستویت کرده اند و مسئله را مورد بحث قرار داده اند، برای من مشتب است. در اظهار نظر این رفاقت شده است. این ویروس میتواند یک تکون نوشته اند مثلاً اتفاقات سال ۸۸ سبز و سیاه بود و ما باید به نیروی نهی از منکر تبدیل شده اند. اما سرنوشت این دوستان است. اما سرنوشت رفاقت بعدی هم که همه اینها به محافل گپ و گفتگو تبدیل شده اند. این سرنوشت این دوستان است. اما سرنوشت رفاقت بعدی هم که همه آنها به نفعشان است که تغییر چیزی بکند. منتهی تغییر چیزی است؟ اگر تغییر آن مسایلی منظر باشد که این رفاقت تا کنون نوشته اند مثلاً اتفاقات سال ۸۸ سبز و سیاه بود و ما باید به نیروی نهی از منکر تبدیل میشیم، پاسخ من این است که این نوع نگرش هنوز از سیاست و کمونیسم چیزی تفهمیده است. هنوز ویروس کورش مدرسی آنها را رها نکرده است و دوران نقاوت آنها طولانی شده است. این ویروس میتواند یک رفاقت شده است. این ویروس میتواند یک تکیلاتی فاصله خود را با کورش مدرسی نشان داده اند اما از لحظه مرضی رکلا از پا در بیارده. این هشداری است صمیمانه و از روی احساس مسئولیت، اما انتخاب با خود این رفاقت است.

هیچ عرصه اجتماعی و فعالیت اجتماعی نیستند. از لحظه تکیلاتی این رفاقت شده است. این ویروس میتواند یک بار دیگر فعل شود و این جسم نیمه مرضی رکلا از پا در بیارده. این هشداری است صمیمانه و از روی احساس مسئولیت، اما انتخاب با خود این رفاقت است.

کسی مثل جمع مدرسی که سهل انتخارات خود را از پیروزی خامنه ای از سپاه پاسداران و احمدی نژاد تغییر میکرد. باید حزب کمونیست کارگری که از مردم میگیرد، قباحت کارش علیه مردم میگیرد، قباحت کارش چنان برجسته است که چندش آور است. برای من این سیاست قابل

نکاتی در مورد اتحاد...

از صفحه ۴

رگه خاصی از کمونیسم است که به کمونیسم کارگری معروف شده است نه هر کمونیسمی و یا حتی نه حکتیسم. همینجا لازم به تاکید است که کلمه و یا اسم حکتیسم با یک سیاست و جریان خاص تداعی میشود. علیرغم مضمون ایدئولوژیک و غیر سیاسی بودن آن، در میان جنبش کارگری هیچگاه جایگاه پیدا نکرد و نمیکند. در همان سطح فعالین داشگاهی هم اکنون نه تنها پدیده خوشنامی نیست بلکه با هیچ تحولی این اسم شناس کسب اعتماد مردم را ندارد. این نتیجه یک دوره معین از سیاست و تاکتیکی است که تحت عنوان این اسم نتایج مخربی به بار آورد و چند پارچه شدن جریان حکتیست که چند سال قبل پیشینی کرده بودیم هم تنها یکی از آن نتایج است. اما از این هم گذشته این یک اسم ایدئولوژیک و غیر سیاسی است. چهار چوب و مبانی سیاسی و نظری این حزب هم با اسم کوشش مدرسی و سیاستهای اوتاداعی میشود. رفاقتی دیگر هر ادعایی دارند ممکن است درست یا نادرست باشد اما جامعه به کهنهای درونی و ادعاهای افراد این احزاب نگاه نمیکند.

بنابر این بحث اتحاد نیروهای کمونیسم کارگری بنظر من اهمیتش این نیست که چند نفر بیشتر دور هم جمع میشوند. حتی این هم مهم است زیرا اینها کادرهای کمونیستی هستند که هر کدام تجاری دارند، هر کدام گوشی از جامعه آنها را میشناسند. همه آنها میتوانند موثر باشند. ولی اهمیت این اتحاد موردنظر ما اساساً اینجا نیست. به نظر من اساس اهمیت این حرکت خلاف جریان اینجاست که اعتماد جامعه ای را قرار است جلب کند. زیرا تا کنون جامعه ایران به جریانات چپ توانسته است اعتماد کند. در تاریخ معاصر بعد از مشروطه که چپ در ایران پا به فعالیت گذاشته است، در بهترین زمان خود هم نیروی اپوزیسیون کم قدرتی بوده است. این بار باید جامعه احساس کند که این نوع کمونیسم فیلم است. احساس مسئولیت میکند. سیاسی و جدی است. جامعه باید تصویری از کمونیسم ما بگیرد که می خواهد به معضلات جامعه جواب بدهد و برای

بتواند حضور یک کمونیسم قدرتمند را در جامعه تضمین بکند؟

محمدآشتگران: قبل از اینکه وارد این جزئیات بشویم که پاسخ مشخص به سوال شما باشد یک چیزی مهم است و این باید نخ انتقال همه سیاستها و پراتیک حزب کمونیست کارگری و همه کمونیستهای کارگری در این دوره باشد. آن هم این است که سیاست و پراتیک ما باید طوری گفته و عمل بشود که اعتماد جامعه را بتواند جلب کند. در این دوره معین هر سیاستی حتی اگر با مناسبترین و دقیقترین فرمولینیها و آرشتاسیونهای ناب هم بیان بشود ولی به این امر توجه نکند که اعتماد جامعه را جلب کند به حد تزده است. من بر کلمه "این دوره" و "کسب اعتماد مردم" تاکید دارم زیرا ممکن است برای کمونیست مثلاً دهه حشت شمسی در ایران اولویت هنوز این بود که صفت مستقل طبقه کارگر و کمونیسم کلابیک را و نقد پوپولیسم و خلق گرایی و ... را بر جسته کند و مخاطبیش هم نه جامعه بلکه یک الیت چپ و کمونیست بود که فعل جنبشی دیگر شده بود. اما این دوره مخاطب ما عمدتاً جامعه است. بویژه تلویزیون و ادبیات نوشتاری ما هنوز از این نوع تبلیغات و آرشتاسیون فاصله دارد. هنوز به زبان چپی حرف میزنیم که مخاطب خاکستری است خیلی دقیق به خال نمیزند.

لازم است تاکید کنم که جامعه فقط با حرف رادیکال به کسی اعتماد نمیکند. جامعه چند تا فاکتور را پیش مهی است. یکی اینکه باور کند که میتوانید و قدرتی را دارید که با دشمن درگیر بشوید و پیروزی کسب کنید. یا به بیان دیگر جامعه قدرت گیری را در ناصیه تو بینند. به این معنا رادیکالیزم باقدرت همراه باشد. پازلی از این استراتژی سیاسی که اتحاد نیروهای کمونیسم کارگری نام گرفته است تنها هنگامی اهمیت دارد که در خدمت این استراتژیک توینی است که باقدرت همراه باشد. پازلی از این استراتژی سیاسی که اتحاد نیروهای کمونیسم کارگری نام گرفته است تنها هنگامی اهمیت دارد که در خدمت این استراتژی سیاسی باشد. خود این این اتحاد حتی اگر تمام اتفاق هم یافتد اهمیت اصلی آن این نیست که تعداد بیشتری از کادرهای کمونیست زیر یک سقف قرار میگیرند. اهمیت آینجا است که میتواند اعتماد جامعه به کمونیسم را کسب کند. و البته اینجا منظورم

خواهیم شد.

این دوستان تا وقتی که متوجه این صورت مساله نشوند به نظر من ممکن است همچنان در فضای محافل و برج عاج نشینی کاذب خود بلواند. آنها میتوانند در این قامت فعلی بمانند و راضی هم باشند. خودشان میدانند. بالاخره من یک حرف و یک سیاستی را فکر میکنم درست است به قضاوت علاقه مندان میگذارم. دنبال جمع گرفته اند. برای تشخیص دقیقت این معادله به این رفاقتی عزیز توصیه است. این سیاست برای من استراتژی سیاسی این دوره میکنم یک بار هم شده آگاهانه کمونیستهای ایران است. بر همین جایگاه رفیع و برج عاج نشینی کنونیشان را کنار بگذارند و به این معنا کسی فکر نکند جامعه بعداً قضاوت میکند، کارگر بعداً بی محظای کلمه کارگر از جانب این برقا این است: قضاوتها شده است و نتایج آن هم قابل ارزیابی است. تصویرات ذهنی فعلی برج عاج نشینی کاذب به هم بربزد و حس تناسب برقرار گردد.

اجازه بدھید به اصل بحث برگردیم. کسانی گفته اند این سیاست به دلیل ضعف حزب ما مطرح شده است. من میگویم اگر حزب کمونیست کارگری ده برابر قدرت غلی را هم داشت، اگر تاثیر و امکانات ده برابر بیش از توان فعلی را هم داشت، باز هم این اتفاقات خارج از ما خیلی کنده تر از این است که به وضع موجود رضایت بدھیم. اتفاقاتی که جامعه میلیاردي بشر را تحت تاثیر قرار گرده است، حالا من فلان حزب چند هزار و حتی چند ده هزار نفره می خواهم تغییر نکم و به وضع موجود راضی باشم؟ اگر کسی چنین فکر میکند فقط تفکر فیزی شده خودش را به نمایش میگذارد. ما باید خود را آماده جنگ نهایی بگنیم. این اقدامات و سیاست مورد بحث تدارکی در این راستا است.

فсан نودبینیان: ما یک ادبیاتی داریم برای عبور از مراحل مختلف همیشه کسانی که متوجه تحولات تازه نیستند را میگوییم حافظین وضع موجود، شما میگویید نیایستی به وضع موجود راضی بود؟

محمدآشتگران: اصلاً نیایست جامعه است. بویژه تلویزیون و ادبیات نوشتاری ما هنوز بود. کسی که به توان و قدرت و امکانات و وضعیت فعلی خود رضایت داده است امرش نه تغییر دنیا بلکه قائع شدن به ایقای نقش گروه فشار بودن است. در حزب کمونیست کارگری هم هنوز تفکر قناعت به وضع موجود و لم دادن به دستاوردهای تاکتونی و تکرار افتخارات تا کنونی یکی از موانع پیش روی حزب است.

فсан نودبینیان: اوکی، معلوم است که ادامه این بحث برای شما، یک بینیم. این اقدامات و سیاست مورد موضوع استراتژیک توینی است که میخواهید حزب و کمونیسم کارگری خودش را برای بیان چند نهایی میگذارد. میتواند قدرت صدها برابر قدرت فعلی حزب دوره آماده کند. یک گوشی این بحث چند ماه قبل مطرح شد و بحث شکل دادن به یک کمونیسم قدرتمند در ایران است، خوب بر اساس این بحث حزب کمونیست کارگری در روزها، ماه ها و سالهای آینده چه کاری بایستی بکند، که هم خودش را و سنگری را گرفته اند و ما خبر نداریم. اگر ما هم از پیروزی این استراتژی مورد بحث بکند و هم به وضع موجود راضی نشود و واقعاً

نمیگیرد. یکی از اعضاء حزب حکتیست هم با همین ادبیات پیخته نوشته است در مورد سیاستهای این احزاب و حزب کارگری میتواند هر کدام در قامتهای کوچک و بزرگ ظاهر میشوند و این وزن امروزشان نشانه قضاوت جامعه از است. میگوییم امروز وقتی که جامعه قد و مسافت، علم، اعتبار، توانایی، تاثیرگذاری و قدرت و نفوذ شخصیت های معین و وزن جریانات معین را میبینند هر کدام در قامتهای کوچک و بزرگ ظاهر میشوند و این میگوییم امروزشان نشانه قضاوت جامعه از است. میگوییم امروز وقتی که جامعه قضاوت کرده اند. جامعه قضاوت کرده است. قامت سیاسی و تاثیرات و وزن هر کدام از ماهارا بینید و مقایسه کنید این یعنی بخشی از قضاوت کارگر و جامعه، به این معنا کسی فکر نکند جامعه بعداً قضاوت میکند، کارگر بعداً بی محظای کلمه کارگر از جانب این خود قضاوتها شده است و همین آزمایش کافی است که کل آن تصویرات ذهنی فعلی برج عاج را بینید.

کسانیکه که عاشقانه کلمه کارگر را تکرار میکند و کارگر را به یک موجود عجیب مریخی تبدیل کرده اند و آنرا تا حد "حجاریان و مجلس موسسان و نافرمانی مدنی و سوسياليسیم رم میدهد و دوستی با جال طالبانی و بحران سازی در مرزاها و ...، ارتفاً" داده اند، بهتر است به خود جنبش کارگری نگاه کنند واقع بین باشد و ببینند چه اتفاقی دارد میافتد. متوجه بشوند دوره ای که همه این دوستان که امروز از حزب حکتیست منشق شده اند با هم بودند که رهبرشان (کورش مدرسی) اعلام کرد، "کارگران خر شوید" ما نه آن وقت و نه اکنون نقدی از هیچگدام از این طبقه اعلیه این ادبیات ضد کارگری نشینید و ندیده ایم. حالا ببینند که کارگران چه جوابی و چه کلاماتی نشار این سیاست را در نمایند و چه سرنوشتی برای این جریان رقم خورد. همه اینها کسانی چه انسان عاقل و البته متعادل که حس تناسب در او نموده باشد میتواند پند و اندرزهای زیادی داشته باشد.

علاوه بر اینها کسانی هم برای ثبت در تاریخ چیزهایی گفته و نوشته اند! من برای تاریخ هیچی نیگویم، آنچه را گفته و میگویم برای پرأتیک کردن همین امروز و برای تعییر دنیا امروز است. من

نکاتی در مورد اتحاد...

از صفحه 5

کسی که یادش رفته است اختلافات آن دوره از موضوع تعیین لیدر برای حزب بعد از منصور حکمت آغاز شد و همان بحث غیر مسئولانه صفتندیهای کاذبی را درست کرد که بعداً مدافعنی همراه کوشش مدرسی و تزهای عجیب و غریب او شدند، نتیوتواند را وی دقتی باشد. این رفیق ما در خیالات خود فضای درست کرده و در ذهن خود به دنبال درست کردن شوری میگردد. شوری اگر چه از تاییج فکر آدم است اما مستقیماً به پرایتیک انسانی و تحولات عینی پدیده‌های اجتماعی مربوط است و پدیده‌های خارج از ذهن را مورد بحث قرار میدهد. این رفیق ما هم پدیده‌هایش و هم تئوریهایش همگی ذهنی و غیر عینی هستند. با این حال من این را طبیعی میدانم زیرا این نوع رفقا از قبل هم با همین اشتراکات مباحث اموروزشان با کوشش مدرسی همراه شدند. اینکه در وسط راه دیریا زود متوجه شدند که نباید دنبال کوشش مدرسی میرفتند از انتخاب سیاست نادرست، آنها چیزی کم نمیکنند. حتی وقتی که ما با سعه صدر گفتیم که نیخواهیم به گذشته برگردیم و داستان انشعاب را به رخ کسی پکشیم و کیلومترها را صفر میکنیم، بعضی از اینها هنوز متوجه نیستند که چرا ما این حرف را میزنیم، ظاهرا هنوز متوجه نیستند که خود اینها نیروی انسانی چه سیاست مغایر شدند آن هنگام که پشت سیاستهای غیر کمونیستی و راست کوشش مدرسی قرار گرفتند. دلیل ما این بود که کسی به خاطر انتخاب سیاسی غلط آن دوره لازم نیست که حساب پس بدهد و خودزنی بکند. بالاخره این رفقا هم متوجه شدند که نه آن انشعاب به رهبری مدرسی درست بود و نه سیاستهای او قابل دفاع است. حال سیاستهای او با این رفقا هم یکی زودتر و یکی دیرتر متوجه این موضوع شد. مهم این است که آن سیاسته را هضم و خودی نکردند. وقتی که ما میگوییم کیلومترها را صفر میکنیم و به گذشته نمیردازیم خیلی مسئولانه و صمیمانه داریم راه تزدیکی و مسکن را به این رفقا مدنی و سوسیالیسم مردم را رم میدهد و حکومت حزبی و ... را برداشته بود نه کارگر و انقلاب کارگری و ....

کارگری و یک تعداد از رفقا و دوستانی که در خارج کشور و با این دو حزب نیستند است. خیلی فراتر از اینها است. یک نیروی اجتماعی وسیع، جدی و موثر هم اکنون در جامعه خود را چپ، کمونیست و حتی کمونیست کارگری میداند و میتواند رفیق حمید از سر وحدت معضلات جامعه که این بحث توان پیتانسیل آنرا دارد با این جهت گیری و سیاست همراه و همفکر بشود.

نیرو، افراد و کمونیستهایی در جامعه ایران حضور دارند و میتوانند با این سیاست همراه و همنکر بشوند که فلا یا با هیچ سازمانی نیستند و یا از سر کم اعتمادی به ما هنوز خود را با جریانات دیگر تزدیک میدانم که اخیراً برداشتهای نادقيقی از این بحث مطرح شده است. همین روشنتر کردن زوایایی مختلف این بحث میرویم. بسط دادن و تفهیم جوانب مختلف این سیاست تازه گرفته اند. از اشرف دهقان تا توکل، از مدنی تا سامع و دهها نفر و محفل از این طیف در چهار چوب چریک فدایی و سازمان اقلیت و اتحاد فدائیان و هسته اقلیت و ... را نگاه کنید به کجا رسیده و به کجا میخواهند برسند. باور کنید به هیچ جا نرسیده و به هیچ جا نخواهند رسید. در بهترین حالت اگر شناس پیاورنده این چند سال دیگر کسانی از آنها بگویند و یا بخواهند اند، که هنوز نه همفکر بلکه موافق این هم غم انگیز است. تازه اینها سازمانهایی هستند که هنوز در قید حیات هستند. سوال این است آیا کمونیستهای کارگری اگر سیاستی خلاف آنچه این چپ تجویه کرده است را در پیش نگیرند، سرونوشت بهتری از آنها خواهد داشت؟ جواب روشن است. متأسفانه در این صورت سناریو تکرار میشود. نسان نودینیان: شما فکر میکنید کل حزب به این بحث و چهار چوب نظری به این شکل معطوف هست؟ محمد آسنگران: نه متأسفانه اینطور نیست. من فکرمنی کنم حتی اقلیت بزرگی از حزب هم با این جهت گیری سیاسی همفکر باشد. اکثریت قریب به اتفاق حزب شان داده است که با این سیاست توافق دارد. اما همفکر بودن و توافق کردن دو موضوع متفاوت است. با این حال فکر میکنم که همین دلیل فکر میکنم که این بحث هنوز باید با بخورد. هنوز باید این سطح و با این استروکتور مطرح کرده است. نقش کلیدی برای جا انداختن این جهت گیری میتواند داشته باشد.

منتهی برداشت من از سوال شما این بود که کل حزب یک تصویر واحد از این بحث دارد؟ پاسخ من باید از این نوع چپ سنتی و

که همه ما یک تصویر واحد و روشن از این بحث داریم. چون این بحث اولاً تازه است دو ما ایده اش از یک جای شروع شد که خیلی محدودتر از این بحث بود. یعنی ابتدا بحث نزدیکی این جریانات سنتی خارج از ما نمونه های تیپیک و غم انگیزی از سرونوشت این چپ را به ما نشان میدهد و دین آنها میتواند عبرت خوبی برای باقی مانده این تفکرات در جنبش کمونیسم کارگری هم باشد. مثلاً نگاه کنید سرونوشت طیف فدایی را، چند ده تا مخالف ما داریم همه شان آدمهای رادیکال و آدمهای شریفی هم هستند، اما کجای سیاست قرار گرفته اند. از اشرف دهقان تا توکل، از مدنی تا سامع و دهها نفر و محفل از این طیف در چهار چوب چریک فدایی و سازمان اقلیت و اتحاد فدائیان و هسته اقلیت و ... را نگاه کنید به کجا رسیده و به کجا میخواهند برسند. باور کنید به هیچ جا نرسیده و به هیچ جا نخواهند رسید. در بهترین حالت اگر شناس پیاورنده این چند سال دیگر کسانی از آنها بگویند و یا بخواهند اند، که هنوز نه همفکر بلکه موافق این هم غم انگیز است. تازه اینها سازمانهایی هستند که هنوز در قید حیات هستند. سوال این است آیا کمونیستهای کارگری اگر سیاستی خلاف آنچه این چپ تجویه کرده است را در پیش نگیرند، سرونوشت بهتری از آنها خواهد داشت؟ جواب روشن است. متأسفانه در این صورت سناریو تکرار میشود. نسان نودینیان: شما فکر میکنید کل حزب به این بحث و چهار چوب نظری به این شکل معطوف هست؟ محمد آسنگران: نه متأسفانه اینطور نیست. من فکرمنی کنم حتی اقلیت بزرگی از حزب هم با این جهت گیری سیاسی همفکر باشد. اکثریت قریب به اتفاق حزب شان داده است که با این سیاست توافق دارد. اما همفکر بودن و توافق کردن دو موضوع متفاوت است. با این حال فکر میکنم که همین دلیل فکر میکنم که این بحث هنوز باید با بخورد. هنوز باید این سطح و با این استروکتور مطرح کرده است. نقش کلیدی برای جا انداختن این جهت گیری میتواند داشته باشد.

منتهی برداشت من از سوال شما این بود که کل حزب یک تصویر واحد از این بحث دارد؟ پاسخ من باید از این نوع چپ سنتی و

محدودنگر با سرعت هر چه بیشتری فاصله بگیریم. سرونوشت جریانات سنتی خارج از ما نمونه های تیپیک و غم انگیزی اتحاد مطرح شد. سوماً حتی سیاست رفیق حمید از سر وحدت نیروهای کمونیسم کارگری هم باشد. مثلاً نگاه کنید سرونوشت طیف فدایی را، چند ده تا مخالف ما را آدمها شق و رق و خشک مغز تصور کند که اورادی را حفظ کرده ایم و مرتباً آنرا تکرار میکنیم. اینها بخش قابل توجهی از جامعه و حتی الیت جامعه از کمونیستها همان کمونیسم نوع چپ سنتی و ایدئولوژیک است. نه تنها این بلکه کمونیسم که خنده و رقص و سکس و شادی و تفریح برایش غریبیه یا تابو است و نیخواهد با کسی در این موارد حرف بزند و همیشه قیافه عبوس و "جلدی" به خود میگیرد که جلد تلقی شود، در کاتاگوری چپ اجتماعی مورد نظر نظر من نیگنجد. این عین چپ سنتی است. نوعی از مذهب است نه کمونیسم. هر وقت جامعه کمونیسم ما را از این نوع کمونیسم غیر اجتماعی، عبوس و ایدئولوژیک تمیز داد و مورد پسندش قرار گرفت آن وقت ما میتوانیم ادعای کنیم که به قدرت نزدیک شده ایم. جامعه باید این تصویر را از ما بگیرد که مباحث ما مختص چهای نیست و تنها به آنها به کمونیستها نیست و تنها به آنها نیخواهد جواب بدهد، اساساً جامعه و نیازهای همین مردم عادی کوچه و بازار مبنای حرکتش است. یاد آوری اینها مهم است زیرا من میبینم که ادبیات و آژانتاسیون و تبلیغات و سازماندهی خیلی از کمونیستها به همفکران خود محدود است. جامعه و نیاز جامعه برخلاف ادعایشان مبنای حرکت آنها نیست. حتی اگر از میان اعضا و کادرهای خودشان کسی سیاست دیگری را درست بداند و حرف دیگری بجز درست بداند و حرف دیگری بجز که همین دلیل فکر میکنم که این فراتر از این نیروهای موجود و موردنیسته ها چه موافق و چه مخالف به نظم حتی صورت مسئله را متوجه نشده اند چه برسد به راه حل درست. به همین دلیل فکر میکنم که این بحث هنوز باید با بخورد. هنوز باید جوانب مختلفش روشن بشود. نیروهای بالقوه مدافعان جهت گیری و این سیاست بنظرم خیلی فراتر از این نیروهای موجود و موردنیسته است. منتهی برداشت من از سوال شما این بود که کل حزب یک تصویر واحد از این بحث دارد؟ پاسخ من باید از این نوع چپ سنتی و

نکاتی در مورد اتحاد ... ۶صفحه از

و ضرورتی هم نمیبینم وارد آن مباحثت بشویم، بخاطر اینکه هیچگدام از آن چهار چویها چه آنچا که ما به قول اوباما در سمت درست تاریخ ایستادیم و چه شما که در سمت غلط تاریخ قرار گرفتید اثبات دوباره اش دیگر جواب نمیدهد. پاسخ هیچگدام از معضلات امروز نیست. اینکه باز هم وارد مجادلات اثبات این بشویم که حق با کی بود؟ کی درست گفت کی غلط گفت، هیچ کدام جواب نیست.

نداشت.؟ پاسخ من به این رفقا این است نه عزیزان شما انتخابات غلط بود. اگر میخواهید درستی و نادرستی یک سیاست را هم به محک بزنید. اثبات سبب در خوردن آن است.

منظرهای امروز و فردا را ببینید تا متوجه اشتباه انتخاب سیاسی خود بشوید. اگر میگوییم وارد مباحثت دوران انشعاب شویم دلیل ما این است نمیخواهیم انتخاب سیاسی نادرست و خط

ناتاکی که کردید و ما را با هزار
زحمت و مشقات مواجه ساختید را
به رویتان بیاوریم. نیخواهیم تقویت
خط راست و غیر کمونیستی کوش
مدرسی را مرتب به رویتان بیاوریم.
همان خطی که خودتان بعداً متوجه
اشتباه سیاسی آن شدید و جمعی و
فردی از آن صفت فاصله گرفتند.
رفقای عزیز انصاف واقع بینی
حکم میکنند که بپنیرید در جریان
انشاع نبروی یک سیاست شدید که
برای خودتان هم قابل دفاع نیست و
به درست امروز خودتان از آن دفاع
نمیکنید. تنها مدافعان واقعی آن
خط و سیاست اکنون مخالفی

نسان نوینیان: یک دقیقه فکر کنم وقت داریم، کوتاه مکانیسم ادامه این دیالوگ را خارج از بحث های مبانی و استراتژی که کردیم بالآخر تعدادی از رفقا استقبال کرده اند و خودشان را هم جهت مباحثت این سمینار حمید تقوایی میبینند ادامه این دیالوگ و تضمینش چطور میشود باید چکار بکنیم بعد از این سمتنا، ؟

محمد آسنگران: بنظر من این حرکت و این بحث و این سیاست باید فعالیین خودش را پیدا کند، متوفکرین خودش را پیدا بکند. مبلغین و آژیستاتورهای خودش را پیدا کند. نظریه پردازان خودش را پیدا بکند و بروند تلاش کنند تا این مباحثت را جایبایاندازند و برای پیشبرد جنبش کمونیسم کارگری تلاش کنند. خوشبختانه اکنون دو تا حزب شلیم دیگر سه تا حزب نیستیم، بعلاوه مجموعه نیروهایی که با این احزاب نیستند. اما برای تتفهمیم و اتخاذ پراتیک از این سیاست باید کارهای مختلفی کرد. سیناریوگرفت. جمع برایش تشکیل داد، نهشت، بحث کرد، حلقات

14

این معنا بنظر من این دولت در همان فضای فکری محدود نگرانه دوران انشاعشان از حزب دارند حرف میزنند.

بریزی. اینا بات سبب در خودن ای ده
اشتباه کردیم و بیاییم از خودمان
انتقاد کنیم. و بطرح کمیک "آجای
منصور حکمت و کمونیسم کارگری
و ..." را باید در دستور قرار بدهیم.
من این قالب های فکری و این نوع
نگرش را نه جدی میدانم و نه قبول
دارم. من از تمام سیاستهای کلان و
مصطفیای حزب تا حالا دفاع میکنم.
نه تنها این، بلکه خیلی صریح و
شفاف بگوییم از تمام سیاست و جهت
سیاسی مباحث دوران انشاعاب نشیون
دلیل ما این است نسیخواهیم
انتخاب سیاسی نادرست و خطر
ناکی که کردید و ما را با هزار
زحمت و مشقات مواجه ساختید را
به رویتان بیاوریم. نمیخواهیم تقویت
خط راست و غیر کمونیستی کوشش
مدرسی را مرتب به رویتان بیاوریم.
همان خطی که خودتان بعداً متوجه
اشتباه سیاسی آن شدید و جمعی و
فرمودی از آن صفت فاصله گرفتید.
وقایع، عزت انصاف و اقام سنه
کسان نیست که بگدم باید به

آب بندی شده ای به کار بردم، اما جهت و سیاست و قطب نمای ما در تقد آن سیاستها تغییری نکرده است. حتاً اگر عقل امروز را داشتم اگر توان و دقت امروز را داشتم نحوه برخورد من متفاوت میبود اما سیاست و جهت همان است که بود. اگر با درک امروز آن اتفاقات تکرار شود تهمباً ادبیات دیگری، با فرنگ دیگر و با نگرش دیگری برخورد خواهم کرد. اما همچنانکه قبلاً هم گفتم چهتگیری، سیاست و اقتصاد را هم جهت طلاقان

محمد آنگران: بنتظر من این حکم و این بحث و این سیاست باید سمتی را که میتواند این کشور را درست کند و بهترین ادامه این دیالوگ و تضمینش چطور میشود باید چکار بکنیم بعد از این سمینار؟

سینیار حمید توکلی: میبینند ادامه و سیاسیمان درست بود و موقعیت امروزمان اینرا نشان میدهد. عمل و جایگاه امروز شما هم نشان میدهد که قطب نمای آن دوره شما عکس امروز بوده است. اما بحث امروز من این نیست که بیاییم آن تاریخ را بخشن درخشانی از تاریخ دفاع از کمونیسم میدانم، نه تنها آن جهتگیری ها هنوز برایم قابل دفاع هستند بلکه بدون آن نقدها امروز اشاری از کمونیسم کارگری لاقل به این شکل امروزیش وجود خارجی

فعالیین خودش را پیدا کند، متکریین خودش را پیدا بکند. مبلغین و آثیستاتورهای خودش را پیدا کند. نظریه پردازان خودش را پیدا بکند و بروند تلاش کنند تا این مباحثت را جایاندازند و برای پیشبرد جنبش کمونیسم کارگری تلاش کنند. خوشبختانه اکنون دو تا حزب شدید دیگر سه تا حزب نیستیم. بعلاوه مجموعه نیروهایی که با این احزاب نیستند. اما برای تفهیم و اتخاذ پراتیک از این سیاست باید کارهای مختلفی کرد. سمینارگرفت. جمع برایش تشکیل داد، نوشت، بحث کرد، جلسات واکاوی کنیم و افتخارات و شکستهای آن دوره را سبک سنگین کنیم. زیرا واقعیت و جامعه از همه این فاکتورها عبور کرده است. همه ما هم به حکم تحولات اجتماعی خارج از ما قاعده‌تا باید از این نوع مباحثت و مشکلات عبور کرده باشیم. واقعیت این است که همه ما یک جای دیگری هستیم. در فضای دیگری و در یک دنیای دیگری و در دوران دیگری قرار گرفتیم. من به این دلیل دارم میگوییم ضرورتی برای وارد شدن به آن جاالها وجود ندارد. کسی که وارد این مباحث گذشته و انشعاب میشود هنوز رو به گذشته دارد نه به آینده. من میگویم علاقه نداشت. کافی بود ما هم مثل همان رفقا دنبال کورش مدرسی و سیاستهای او میرفتیم. میتوانید تصور کنید که چه بلایی بر سر کمونیس می آمد. به این معنا و با درک و تصور نتایج آن که ما اعضای حزب کمونیست کارگری هم اگر با کورش مدرسی همراه میشدیم آیا چیزی از کمونیسم کارگری میماند؟ کسانی که بخواهد صمیمانه این تاریخ را بررسی کنند نمیتوانند جدال ما با آن سیاستها را قلم بگیرند. چه برسد به اینکه طلب کار هم بشوند. بر اساس دیدگاه این رفقا ظاهرا همه اشتباہ کردیم بیاییم و اعتراض کنیم که هیچ کس سیاست درست

این است که برداشت‌های مختلفی از طرح این بحث دیده و شنیده ام. نه موافقین و نه مخالفین به نظر اصل بحث را نگرفته و وارد آن نشده اند. هم زمان در ادامه این مباحث شنیدم که حزب اتحاد خود را منحل کرده و به حزب حکمتیست پیوسته است. اولاً بگوییم که این کارشان مشتب بود. بنظرم کار خوبی کردند. اما اینکه برداشت، درک سیاسی و فکری آنها یا پراتیکشان در این چهارچوب مورد نظر ما قرار می‌گیرد یا نه باید دید. من امیدوارم که اینطور باشد. ولی همین یک قدم مشتب است و من با دید مشتب نگاهش می‌کنم. امیدوارم در این جهت با درک این ضرورت سیاسی و تاریخی وارد میدان سیاست بشوند و فعالیت کنند. اما بحث ها و برداشت‌هایی که در این مدت از رفقاء دور و نزدیک شنیده ام که گفته اند این بحث حمید تقوایی سر راست نیست. پولیتیک میزند، میخواهد ما را در درون حزب خود هضم کند. گفته اند "حمید تقوایی میخواهد سیاست‌های که تا کنون داشته را به سیاست بقیه این نیروها تبدیل کند. گفته اند در کنگره فراگیر مورد نظر، آنها اکثریت هستند و رای و رای کشی می‌شود و در ته‌این ماجرا ما علاوه بر حزب کمونیست کارگری پیوسته ایم. حتی یکی از رفقاء خارج حزب نوشته بود با این طرح عملاً ما می‌آییم دریک کنگره ای بعد شما چون اکثریت هستید رای میدهید و همه سیاست‌ها را شما تعیین می‌کنید. پس ما نیروی شما می‌شیومن.

به همین دلیل این طرح مورد قیام مانست". وقتکه اب سطح باخس من به این رفقا روشن است که رفقاء عزیز! همراهی شما با کورش مدرسي تحت هیچ عنوانی و با هیچ رهانی قابل دفاع نیست. ما هم میخواهیم وارد این مباحث بشویم. گر شما علاقه مند هستید لطفاً ما را از این جمل بیحاصل معاف کنید. لبته بخشی از افراد حزب حکمتیست هنوز فقط شخص کورش مدرسي را قبول ندارند، سیاستهایش را قبول ندارند. ما هم سرزاشی با این تفکرات عقب مانده و غیر کمونیستی نداریم. به هر حال بینتر من این بحث اما اهمیتش اینجاست که نیاز و رزوی سیاری از کمونیستها و عالیان اقلایی و خواهان تغییر وضع موجود را نایاندگی می‌کند. بنابراین نباید برداشت محدود و متفاوتیزیکی از تاثیرات آن شکل گیرد. گویا بحث فقط این است که تعداد به اسم کمونیست کارگری به اعضاء و کادرهای فعلی حزب خانه می‌شوند و یک حزب تازه رست می‌کند. من می‌گوییم کسی که بحث را اینطوری بفهمد نقض غرض است. بحث ما این نیست که تعداد فقط فیزیکی اضافه بشوند و با حزب کمونیست کارگری برود. عمره تعدادی دیگر و نیروی تشکیل هنده یک حزب جدید بشود. هدف این سیاست این نیست. اتحاد مورد نظر ما فقط میتواند اتحاد نیروهای بیشترد این سیاست باشد. خود این سیاست و تمامیت آن با یا بدون این نیروهای مورد بحث روی پای اقوعی، مادی و ابزکتیو خودش تزاردارد و باید پیش برود و پیش ببرود و فعالین خودش را پیدا مکنند.

نکاتی در مورد اتحاد ...

اکنون دیگر برای هیچ قدرتی قابل مهار نیست. نیروی کار از آن و ثبات سیاسی و اقتصادی چین بعلاوه تکولوژی مدرن آن، میدان بسیار جذابی برای سرمایه در جهان شده است.

اما اینکه افول اسلام سیاسی به عاملی برای عبور از وضعیت "بی قطبی" جهان بشود حکم درستی نمیدانم. زیرا جنبش اسلام سیاسی سهم خواهی این جنبش از جهان بود و با افول آن، این قطبی که اساساً یک قطب سیاسی بود. وجود کشورهای غیر متعهد هم تغییری در این واقعیت نداد. اما با پایان این دوره یعنی بعد از شکست طالبان از

مورد سوریه به نظرم یک پازل از افول و نهایتاً شکست اسلام سیاسی است. در این کشور انقلابی آزادیخواهانه آغاز شد. در مقابل این انقلاب معلوم بود که حکومت سوریه هدف تعرض است و طبعاً انتظار میرفت که با تمام توحش خود به مقابله با مردم پردازد و پرداخت.

اما دخالت کشورهای عربی و ترکیه و حمایت غرب از اپوزیسیون دولت سوریه به دلیل بود و همه اینها رسمی یا غیر رسمی بر سر این دو موضوع به یک میثاق رسیدند. اول اینکه همه نگران شده بودند که بعد از سوریه نوبت بقیه کشورهای منطقه هم میرسد. و این یک کابوس برای همه این کشورها و دولتهای غربی بود. بنابر این باید کاری میکردند که نتیجه انقلاب را چنان زشت و خونی میکردند که دیگر معتبرین و مردمان به تنگ آمده در کشورهای منطقه هوس انقلاب کردن نکنند.

دوم اینکه همه اینها از قدرت

گیری جمهوری اسلامی نگران بودند و میخواستند با سرنگونی اسد این حامی جمهوری اسلامی را از میدان بدر کنند. البته هر کدام به دلیل متفاوتی این نگرانی را داشتند. زدن سروریه به شکلی که بتواند هم جمهوری اسلامی را تضعیف کند و هم کشورهای مخالف اسد بوده و همه کشورهای هست. بنابر این تقابل این کشورها با اسد عدالت به دلیل مقابله آنها با جمهوری اسلامی است. چنانچه اگر اسد در مقابل او با احتیاط رفتار کنند. نقش مهم کالاهای چینی و تصرف بخش مهمی از بازار جهانی،

روپرو شده است، پس جنگ در سوریه را چگونه ارزیابی میکنید، کل ارتفاع جهانی در آنجا در مقابل اسلام سیاسی دست به سلاح شده است.

محمد آسنگران: در مورد قسمت اول سوال باید بگوییم جهان چند قطبی با پایان جهان دو قطبی آغاز شد. زیرا در دوران جهان دو قطبی عملاً دنیا از لحاظ نظامی، اقتصادی و سیاسی به یکی از این دو قطب وصل بود. وجود کشورهای غیر متعهد هم تغییری در این واقعیت نداد. اما با پایان این دوره یعنی بعد از شکست طالبان از

قدرت برکنار شد. در فلسطین

عمدتاً قطب‌های اقتصادی بودند که به جلو صحنه آمدند. نقش قطب‌های اقتصادی تاثیرشان نمیتوانست مثل دوران قبل در سیاست و قطب بندی نظامی آن جایگاه را داشته باشند که یکی از دو قطب شرق و غرب داشتند. انتقال اتفاقاً آمریکا با اتکا به قدرت نظمی تلاش کرد به تنها قدرت جهان بعد از جهان دو قطبی تبدیل شود و نمیتوانست. در این سیاست شکست خورد. علت شکست آمریکا اساساً افول جایگاه اقتصادی او و یا دقیقت بگوییم عروج قطب‌های اقتصادی دیگر بود.

اینکه پوتین گفته است قدرت

اقتصادی بلاfaciale در سیاست

منعکس و به قدرت تبدیل نمیشود ممکن است در کوتاه مدت این نظرور باشد، اما در دراز مدت این حکم پایه محکم ندارد. زیرا برتری قطب غرب بر قطب شرق و نهایتاً شکست شرق نه نتیجه صرف برتری نظامی بود و نه سیاسی بلکه عدالت اقتصادی بود.

بخش دوم سوال اشاره به جهان

"بی قطبی" میکند. من ترجیح

میدهم جهان چند قطبی را بکار ببرم

زیرا قطب‌های اقتصادی امروز یک

واقعیت داده شده جامعه سرمایه داری هستند. هر کدام از این قطبها جایگاه ویژه‌ای پیدا کرده اند. مثلاً چین را نگاه کنید نه از لحاظ سیاسی و نه از لحاظ نظامی کسی را به خود جلب نمیکند و یا کسی را مطیع خود نکرده است. اما از لحاظ اقتصادی جایگاهی پیدا کرده است که حتی آمریکا و اروپا ناچار شده اند در مقابل او با احتیاط رفتار کنند. نقش مهم کالاهای چینی و

تصرف بخش مهمی از بازار جهانی،

اویاما به ریاست جمهوری آمریکا

حاصل و نتیجه این تحولات است نه آنطور که ادعای میشود که گویا این انتخاب نشانی از "پیروزی دموکراسی بر نشوکسروایسم" بوده است.

این است که بعد از ریختن دیوار

برلین و پیروزی "غرب بر شرق" عمل

دوران دو قطب جهانی به پایان رسید. اما بالاFaciale سیاستهای نظم

نوین جهانی به رهبری آمریکا علم

شد. حمله به عراق و دور زدن

سازمان ملل بوسیله آمریکا به این

دلیل بود که آمریکا میخواست خود

تنها قدرت جهانی باشد. اما

قدرت‌های اقتصادی جهانی نقشی را بازی کردند که به آمریکا بهره‌مند

دوران ژاندارمی و قدر قدرتی آمریکا

نه تنها بر جهان بلکه در غرب هم به

پایان رسیده است. آمریکا به رهبری

بوش پر و پسر لاجاجت تلاش

لازم نیست به آنها بپردازی دست به

عقب نشینی زد و سعی کرد خود را

با کشورهای عربی متعدد آمریکا

هرماد کند و این فاصله حمام با

رومیه و چین و .... با آمریکا عمل

این شکاف را واضح تراز قبل نشان

داد و کاری از آمریکا هم ساخته

نبود. به دنبال این تحولات، طولی

نکشید که برای همین هدف جنگ

دو قطب ترویسم جهانی (ترویسم

دولتی و ترویسم اسلامی) آغاز

شد. آمریکا امیدوار بود این جنگ

که معنای واقعی و ایشکیوی هم

داشت تواند به همان استراتژی قدر

قدرتی آمریکا کمک کند.

در ادامه این سیاست علیرغم

سرنگونی طالبان و صدام حسین،

شکست آمریکا در رسیدن به این

هدف بر کسی پوشیده نیست.

پیامدهای جنگ در عراق و افغانستان

کوانتانامو و رشد ترویسم اسلامی

در عراق همزمان شد با زمین گیر

شن دنیوهای ناتو در افغانستان.

بنابر این آمریکا نتوانست به

یهیکنام از اهداف استراتژیک خود

بررسد. حتی نتوانست نقش رو به افول

آمریکا را مانع بشود. وقتی

بورژوازی برای ایجاد یک نظام تعریف شده جهانی ظاهر تاکون به نتیجه

قطعی نرسیده است. ترم "جهان چند

قطبی" به همین وضعیت اشاره دارد.

پوتین در جایی گفته است که اشکال

جهان امروز اینست که قدرت

اقتصادی بلاfaciale در سیاست

منعکس و به قدرت تبدیل نمی

شود. آیا بنظر شما شکست قطعی

اسلام سیاسی به عبور از وضعیت

"بی قطبی" جهان کم خواهد کرد؟

شما گفتید که اسلام سیاسی با افول

دموکراتی را بهتر میتوانست

مدیریت کند. در این روند بود که

همه مفسران واقع بین بورژوازی

جهانی هم اعلام کردند که

نشوکسروایسم در آمریکا شکست

خورد و نوبت جناح "معتدل و

دموکرات و واقع بین" است. عروج

مشترک گرفت، جلسات غیر مشترک

گرفت هر اقتصادی در این جهت پیش

برود کمک میکنند گوشی ای از این

بحث روشن نشود. حتی اگر روشن تر

نم نشود کمک میکند موانع را

بینیم و بنشینیم و با هم وارد

دیالوگ بشویم. با هم جلد کنیم،

استدلال کنیم موانع را بر طرف

کنیم، بنظر من همه این اقدامات

لازم را باید پیش برد. اما اینرا هم

بدانیم که جامعه منتظر پروسه

طولانی و دلخواه ما نمیشود. ما

همزمان باید بجنوبیم و پاسخ

نیازهای این دوره را با همان کسانی

که همراه و همفکر این سیاست

ستند آغاز کنیم، حزب کمونیست

کارگری فعلًاً آماده ترین نیروی

است که میتواند این جهتگیری و

سیاست را اتخاذ کند.

فсан نودینیان: با تشکر از اینکه در

این مصاحبه شرکت کردید.

محمد آستگران: با تشکر از شما که

این وقت را در اختیار من قرار

دادید.

دی ماه ۱۳۹۱

کمونیسم کارگری و جهان امروز (۲) نگاهی به تحولات جهان امروز

محمد رضا پویا: شما در مصاحبه قبلی اثنا با نسان نودینیان اشاره کردید که شرایط سیاسی جهان عوض شده و برخی از این تغییرات بورژوازی آمریکا متوجه ناکامی از جمله دخالتگری بیشتر مردم در سیاست را بر شمردید. بنظر میرسد خود این امکان یعنی مهیا شدن شرایط برای مردم که دست به قیام و انقلاب بزنند، بخشی از یک تغییرات اساسی تر در جهان است. بنظر شما به غیر از مورد بالا، چه مولفه های سیاسی دیگری در جهان تغییر یافته است؟ آیا یک قطب بندی های جدید در جهان بوجود آمده است؟

محمد آستگران: او لین مشاهده

از صفحه ۸ نگاهی به تحولات جهان ...

ممکن نشد، به ارتش اتکا کردند و امیدوار بودند ارتش را به جایگاهی برسانند که جامعه رضایت بدهد که ارتش ترکیب حاکمیت بعد از انقلاب را شکل بدهد. هنگامیکه متوجه شدند جامعه به این هم رضایت نداد در قدم بعدی به اتحادی از اخوان پکشانند. حسن نصرالله از گسترش دادند. اما میبینیم که باز هم مردم کوتاه نیامده و حاکمیت جدید را هم به چالش طلبیدند. اکنون غرب هم مستقیم و غیر مستقیم در شکل دادن به آینده سیاسی مصر دخالت میکند و هم منتظر است ببیند توانزن قوا به چه سمتی میرود.

در دل تحولات سیاسی جامعه، دولتهای غربی به امکانات و توان خود و نیروهایی که میتوانند با همکاری آنها اهدافشان را پیش ببرند نگاه میکنند. بنابراین اولین مختصاتی که برای سیاست مورد نظر غرب باید تعریف کرد پراگماتیسم غرب است. اما خط قرمز غرب نیروها و سیاستی است که بخواهد به حاکمیت سرمایه و مناسبات تولیدی سرمایه داری حاکم بر جامعه تعرض کند، نه هیچ نیرو و سیاست دیگری. غرب کلا ترجیح میدهد اولین گزینه اش را از میان نیروهایی ناسیونالیست پر غربی انتخاب و تقویت کند. اینکه نمیخواهد و دوست ندارد جریانات اسلامی آن آلترناتیوی باشند که ناچار به همکاری با آنها باشد یک بحث است و اینکه ترجیح میدهد جریانات ناسیونالیستی اولین گزینه مورده نظرش باشند بحث دیگری است. در هر حال غرب یک سیاست پراگماتیستی دارد و به نسبت تاثیر و توان این نیروها، متحدهن خود را انتخاب میکند. همچنانکه در عراق به حاکمیت مالکی که دوست نزدیک جمهوری اسلامی و خود را مرید خامنه‌ای میداند رضایت داده است. در سوریه فعلی هنوز امکان بازی و مانور دارند. ابتدا سعی کردند با شکست انقلاب مردم سوریه، جاذبه انقلاب را از بین ببرند. زیرا نگران بودند که این انتقالات به دیگر کشورهای عربی و ترکیه هم سرایت کند. تا کنون به این هدف رسیده اند و انقلاب را کلا شکست دادند و انقلاب آزادیخواهانه مردم را به چنگ داخلی نیروهای ارجاعی از

میرسد که دول غربی بر سر یک دخالت مستمرکتر در سوریه به توافقانی رسیده اند. بمباران کاروان نظامی سوریه توسط اسرائیل، کلید دخالت مستقیم جبهه غرب را زد. از جانب دیگر جریانات مختلف مسلح تلاش میکنند چنگ را به لبنان پکشانند. حسن نصرالله از گسترش چنگ به لبنان اظهار نگرانی کرده است. آیا اولاً بمنظور شما این تصویر نوید گسترش یک چنگ منطقه ای را میدهد و ثانیاً آیا جنبش اسلام سیاسی بوسیله حزب الله و جمهوری اسلامی تلاش دارند از رودریوی و "نبرد آخر" در این منطقه سر باز بزنند یا اینکه این اجبار به انها تحمیل خواهد شد؟

محمد آسنگران: من فکر نمیکنم که این اتفاقات به چنگ منطقه ای منجر میشود. در ضمن اولویت جمهوری اسلامی و حزب الله در این دوره تقویت اسد و ماندن او در قدرت است. حمایت‌های روسیه و نقش چین در این بحران هم آنرا در این راه کمک میکند. دولتهای غربی هم با حمله اسرائیل به ستون نظامی اسد.... ممکن است تفاوت قبلی هم نکرده باشند. به نظرم گیر اصلی دولتهای غربی این است نیروی با قدرت نفوذ بالا در سوریه ندارند که متشدد آنها باشد. زیرا جریانات اسلامی مخالف اسد اکنون دست بالا دارند و دولتهای غربی از قدرت گیری آنها نگران هستند. به این دلایل است که داستان این چنگ این چنین ادامه دار شده است.

محمد رضا پوپا: اشاره کردید که دول غربی ناتوان از ارائه یک التراتیو پر غربی در سوریه هستند. سوال این است که آیا در شرایط کنونی جهان، تعریف توازن شده ای در مورده یک التراتیو پر غربی شده ای در مورده یک التراتیو پر غربی وجود دارد؟ در مقابل با اسلام سیاسی میشود رئوس مختصات این آلترناتیو را برشمرد؟

محمد آسنگران: نیروی پروغرسی و آلترناتیو پر غرب در هر کشور تابع توازن قوای نیروهای آن جامعه و امکانات دجالتگری قدرتهای غربی در آن جامعه است. پراگماتیسم غرب برای شکل دادن به این نیروها محدود به جنبش خاصی نیست. در جایی مثل مصر ابتدا تلاش کردند مبارک را نگهداشتند. وقتی این

است. اکنون سیاست غرب بسویه کرده است. جنبش اسلام سیاسی هم بعد از ناکامیهای چند سال اخیر و موقفیت وخیم جمهوری اسلامی بیشتر از این که شعار "مرگ بر آمریکا" را سرلوحه سیاست خود بکند، دارد دولت ها باید پا به عرصه آمریکا را مزمزه میکنند.

با این حال جنبش اسلام سیاسی در کشورهای مختلف هنوز به جنایت خود ادامه میدهد و باید آنرا شکست داد. شکست این نیرو کار مردم متمدن و جنبشهای انقلابی است. همینجا لازم به تاکید است علی رغم اختلاف و چنگ و جمال تحمیل خواهد شد؟

محمد آسنگران: من فکر نمیکنم که این اتفاقات به چنگ منطقه ای منجر میشود. در ضمن این جنبش اسلام سیاسی را کاملا مینههم ولی شکست این جبهه علامت سوال است. آیا بدون مشکل دارند.

اگر جریانات جنبش اسلامی از شکست اسلام سیاسی حرف بیان نبوده و نیست. آنها فقط با بخش ضد غربی مهار نشده این جنبش سرنگونی جمهوری اسلامی میتوان

از اینکه اسلام سیاسی حرف بیان آورد؟ آیا شکست اسلام سیاسی افغانستان وغیره جنایتی بکنند آنکه در بالا از آن یاد شده، موجب نیشود که کل صورت مشکل دارند.

محمد آسنگران: فکر میکنم اینجا یک سو تفاهم ایجاد شده است. من در جواب سوال قبلی نگفتم که شکست آن مذاکرات پنهانی آمریکا با طالبان یک نمونه بارز آن است. متفکرین بورژوازی در

است این انعکاس پرسوه ای است نه آنی و **بلافاصله**. همچنانکه نمونه شکست شرق در مقابل غرب را مثال زدم، که اساساً نتیجه برتری اقتصادی غرب بر شرق بود. بحث اینجا انعکاس بلافاصله و مستقیم قدرت اقتصادی در سیاست بود. نه اینکه بی تاثیر باشد. قطعاً با

شکست قطعی اسلام سیاسی اکثر دست و پا قطع میکنند و پشم در میارند و در ملاعام اعدام میکنند و حلق آویز میکنند، در غرب یک تئوری وجود دارد که آنها را تاخت عنوان "فرهنگ خودشان" توجیه کند و این جنبشات سیر و سلطی این را طی میکنند. ولی با این حال شکست قطعی این جنبش امری میدانند و میخواهند با این تئوری است که باید اتفاق بیفتند. اگر من میگویم اکنون ما در پایان دوره افتاد. اما جهان بی قطبی یکی از

تایاج آن خواهد بود. در ضمن این امر واضحی است که جنبش اسلام سیاسی سیر و سلطی را طی میکند. ولی با این حال شکست قطعی این جنبش امری برای مردم این میداند که اکنون به این اتفاق بیفتند. اگر من میگویم اکنون ما در پایان دوره

دو جبهه تروریستها، یک جهان چند قطبی شکل گرفته است که "مسئله قدرت" عمدتاً اقتصادی است و در سیاست انکاری اینها مخالف اسد، عملات و توانستند نیروها و مردم برای ایجاد یک توازن قوای جدید در جهان دولت ها باید پا به عرصه سیاست بگذارند. اینکه چین از لحظه اقتصادی آنچنان قدرتمند شده رفتار میکند، هنوز چیزی را از مکان چین در این "چند قطبی" نمی‌گوید. همین امروز روسیه و مردم متمدن و جنبشهای انقلابی است. همینجا لازم به تاکید است علی رغم اختلاف و چنگ و جمال تحمیل خواهد شد؟

عمدتاً نیروهای جنبش اسلامی سنگر بگیرند. من مسئله اول منظور شکست قطعی این جنبش نبوده و نیست. آنها فقط با بخش ضد غربی مهار نشده این جنبش سرنگونی جمهوری اسلامی میتوان

از اینجا بگرداند. چنانچه اینکه از شکست اسلام سیاسی حرف بیان آورد؟ آیا شکست اسلام سیاسی افغانستان وغیره جنایتی بکنند آنکه در بالا از آن یاد شده، موجب نیشود که کل صورت مسئله در خاور میانه تغییر میافتد؟

محمد آسنگران: فکر میکنم اینجا یک سو تفاهم ایجاد شده است. من در جواب سوال قبلی نگفتم که شکست آن مذاکرات پنهانی آمریکا با طالبان یک نمونه بارز آن است. متفکرین بورژوازی در

است این انعکاس پرسوه ای است نه آنی و **بلافاصله**. همچنانکه نمونه شکست شرق در مقابل غرب را مثال زدم، که اساساً نتیجه برتری کالچرالیسم در خدمت همین سیاست است. میگویند فرهنگ خودشان است و حقوق بشر آنچا

نمیتواند هم ارز و مساوی حقوق بشتر غرب باشد. یعنی اگر جریانات اسلامی زن را سنسکار میکنند و اکثر دست و پا قطع میکنند و پشم در میارند و در ملاعام اعدام میکنند و حلق آویز میکنند، در غرب یک تئوری وجود دارد که آنها را تاخت عنوان "فرهنگ خودشان"

توجیه کند و این جنبشات سیر و سلطی را طی میکنند. ولی با این حال شکست قطعی این جنبش امری میدانند و میخواهند با این تئوری است که باید اتفاق بیفتند. اگر من میگویم اکنون ما در پایان دوره افتاد. اما جهان بی قطبی یکی از

تایاج آن خواهد بود. در ضمن این امر واضحی است که جنبش اسلام سیاسی سیر و سلطی را طی میکند. ولی با این حال شکست قطعی این جنبش امری برای مردم این میداند که اکنون به این اتفاق بیفتند. اگر من میگویم اکنون ما در پایان دوره

از صفحه ۹ نگاهی به تحولات جهان ...

در جامعه بلکه در حزب خودش هم حرف آخر را بیند. و حتی اگر این کار را بکند هم در جامعه و هم در حزب خودش به مصاف طلبیده میشود و تحت فشار قرار میگیرد.

بحث این است که باید خوشحال شد که دوران ایفای نقش برای شهر و ندان جهان بیش از پیش فراهم شده است و دوران اعمال نفوذ اتوریته های تک نفره به پایان رسیده است. به هر نسبتی که جامعه به سمت دخالت گری بیشتر شهر و ندان در تعیین سرنوشت خود میروند به همان نسبت نقش فرد و تک اتوریته و زده است و علاوه بر این دخالت شهر و ندان جهان بیش از پیش فراهم شده است و دوران اعمال نفوذ اتوریته های تک نفره به پایان رسیده است. به برای مثال جایگاه لوکزامبورگ و کولونتای و زتکین را مقایسه کنید با کسانی که متعاقباً بر جسته شده اند و در عرصه مسئله زن قلم زده و فعالیت کرده اند. از نظر من سیمین دوبوار، مریم نمازی، مینا احمدی، و ..... کسانی هستند که اگر بر جسته تر نبوده باشند در همان حد پیشینیان خود در عرصه زن تلاش کرده ولی نتوانسته اند و نمیتوانند به آن اتوریته پیشینیان خود تبدیل بشوند. کما اینکه از نظر من شخصیتهای متاخرتر نقش اجتماعی مهمی داشته و در عرصه تئوری و سیاست هم بسیار روشنتر و ابعاد فعالیتشان در زمان حیاتشان جهانی تراز سه نفر اولی است. اما هیچکدام جایگاه آنها را پیدا نکرده و نمیکنند. دلیلش این است که اکنون دیگر کسی نمیتواند آن جایگاه را داشته باشد. دوران آن شخصیتهای کاریزماتیک و تک اتوریته ای تمام شده است.

بنابر این بحث این نیست که شخصیتهای معینی در تاریخ یا در جنبشی اجتماعی اتوریته به دست نمی آورند و یا جایگاهشان بر جسته نمیشود و یا اینکه آنها کار بزرگ نمیتوانند بکنند. بحث این است که به دلیل امکانات وسیع دخالتگری شهر و ندان هیچ شخصیت و حتی شهر و ندان را منکر میشوند و یا در دستگاه تحلیلی سنتی خود نمیتوانند باغداud این تحول در دنیا را بررسی کنند. بعضیها حتی خطاب به من گفته اند مگر نمیبینید که فلانی و فیسیاری چقدر معتبر هستند و اتوریته دارند. انگار من گفته ام دوران شخصیتها در تاریخ تمام شده است. معلوم است این نوع مخالفین هنوز متوجه این تحول مهم جهان را نشده اند. متوجه نیستند که به هر نسبتی که امکان دخالتگری شهر و ندان جهان بیشتر فراهم میشود به همان نسبت نقش تک نفر و تک اتوریته کم رنگ و کم رنگ و تا حد پایان آن پیش میروند. اتفاقاً در جامعه کمونیستی همه شهر و ندان این امکان را پیدا میکنند که به نسبت توان و ظرفیتشان در خدمت جامعه و خلق آثار و امکانات نقش ایفا کنند و کلا دوران و نقش شخصیتها به شکل گذشته و با حتی شکل ضعیف شده کنونی هم تمام میشود. همه افراد برابر در فعالیتهای مورد علاقه خود دخیل

کمتر کسی اسم کاشفان این تحول بزرگ را میداند. زیرا در جامعه کنونی بسیاری از فعالیتها جمعی است و علاوه بر این دخالت شهر و ندان جهان در همه امور قابل مقایسه با ده سال قبل هم نیست. کسی که این تحول مهم را نمیبیند و یا درک نمیکند معلوم است به ترتیب هست. تا جایی که وقتی "ذرات خدا" را هم کشف میکنند فرد یا افراد نوع مباحث مثل شوک خواهد بود. برای مثال جایگاه لوکزامبورگ و کولونتای و زتکین را مقایسه کنید با کسانی که متعاقباً بر جسته شده اند و در عرصه مسئله زن قلم زده و فعالیت کرده اند. از نظر من سیمین دوبوار، مریم نمازی، مینا احمدی، و ..... کسانی هستند که اگر بر جسته تر نبوده باشند در همان حد پیشینیان خود در عرصه زن تلاش کرده ولی نتوانسته اند و نمیتوانند به آن اتوریته پیشینیان خود تبدیل بشوند. کما اینکه از نظر من شخصیتهای متاخرتر نقش اجتماعی مهمی داشته و در عرصه تئوری و سیاست هم بسیار روشنتر و ابعاد فعالیتشان در زمان حیاتشان جهانی تراز سه نفر اولی است. اما هیچکدام جایگاه آنها را پیدا نکرده و نمیکنند. دلیلش این است که اکنون دیگر کسی نمیتواند آن جایگاه را داشته باشد. دوران آن شخصیتهای کاریزماتیک و تک اتوریته ای تمام شده است.

بنابر این بحث این نیست که شخصیتهای معینی در تاریخ یا در جنبشی اجتماعی اتوریته به دست نمی آورند و یا جایگاهشان بر جسته نمیشود و یا اینکه آنها کار بزرگ نمیتوانند بکنند. بحث این است که به دلیل امکانات وسیع دخالتگری شهر و ندان هیچ شخصیت و حتی شهر و ندان را منکر میشوند و یا در دستگاه تحلیلی سنتی خود نمیتوانند قدرتمند باشند. دوران آن شخصیتهای کاریزماتیک و تک اتوریته ای تمام شده است. همچنان که تکرار و ظهور کسانی شد. همچنانکه تکرار و ظهور کسانی اتوریتها و افرادی بسیار نامدار و مشهور میشند که در عرصه خود حرث آخر را میزند. همه ما هنوز غیرممکن است. کلا با تحولات امروز جهان که حاصل رشد تکنولوژی و وسائل ارتباطی و اواباما یک شخصیت با نفوذ در چنان اتوریته و اعتبار اجتماعی بررسد که تک فرد نقش اصلی و بالاتر از عقل جمعی داشته باشد و اعمال نفوذ کند. نمونه دیگر نقش و جایگاه کسی مثل اواباما است. علیرغم اینکه اواباما یک شخصیت با نفوذ در جنبش و حزب و طبقه خود است و اسم و رسم او در جهان هم خیلی معروف شده است، اما هنوز آن اتوریته ای نیست که بتواند نه تنها

نمیکند. اسم کمتر کسی از مغراهی منتظر که تحولات گنده ای در جهان بوجود آورده اند مثل آنها شناخته شده است. در حالیکه جایگاه و علم و دانش شخصیتهای امروزی بسیار بیشتر از پیشینیان است و کشفیات اینها موثرتر هم است. تا جایی که وقتی "ذرات خدا" برای هادارانشان فصل الخطاب بود، به تاریخ پیوسته است. بحث نایل به این کشف، جایگاه و اتوریته پیشینیان این عرصه را پیدا نمیکند. استیو جایزیک مثال از این نوع افراد است که با کشفیات و ابتکاراتش هم اپل و هم جهان را متحول کرد. اما در همان عرصه به این افراد میشود. برای توضیح این مسئله جایگاه خمینی را نگاه کنید. یک آخوند پیک زده و از قبر برخواسته در جامعه ای پیدا نکرد و توانست به تک اتوریته، حتی در عرصه خودش هم تبدیل بشود. چون این اتفاقات در اوایل قرن بیست و یک افتاده نه قبل از آن، دهها میدانیم که در مورد اقتصاد و جایگاه اقتصاد چه جوک مسخره ای نمونه در عرصه های دیگر میتوان گفت. "اقتصاد مال خاست" ویا در مورد جنگ و شعار "جنگ، جنگ، تا پیروزی" و بالآخر اعلام ختم جنگ و ..... همگی نشان از این داشت که چقدر جامعه از دخالت در تعیین سرنوشت خود دور نگهداشته شده است. تا چه اندازه این آدمک به اثربخشی بلازمایعی برای هادارانش تبدیل شده است. هیتلر هم در دوران اثربخشی این آدمک به آن داشت که این آدمک به این اتفاقات در تاریخ گسترده تکرار نخواهد در هر جامعه ای چندین هزار و در جهان میلیونها از این آدمها حضور دارند.

از شخصیت منفی و جنایتکاری از این مثالها که بگذریم مثل خمینی و هیتلر هم اگر بگذریم حساسیت ظاهرا به افاد سیاسی کار و یا صاحب متد و تئوری است که در جایگاه بر جسته رهبری سیاسی کنید. پروفوسوها و متخصصین و دانشمندان عرصه های مختلف در جهان امروز هم شامل این حکم میشوند که دوران تک اتوریته ها تمام شده و یا دقیقت بگوییم با مثالهای بالا نشان دادم، به عقیده من دیگر نه لینین و نه مارکسی با اینها اگر در قرن ۱۸ و ۱۹ و اوایل قرن بیست سرو کله شان پیدا میشد آن اتوریته تکرار نخواهد شد. همچنانکه تکرار و ظهور کسانی اتوریتها و افرادی بسیار نامدار و معروف میشند که در عرصه خود حرث آخر را میزند. همه ما هنوز اینها ذهنیت خود را مورد حمله دیده و مقاومت نشان داده اند. انگار من گفته ام شخصیتها دیرگ در تاریخ تاثیر ندارند. در حالیکه بحث روشن است به هر نسبتی که شهر و ندان جامعه امکان دخالت در سیاست، اقتصاد و فرهنگ و .... پیدا میکنند، نقش بر جسته تک اتوریته و فرد که در دوره های قبل و در تاریخ بشر کم نبوده اند رو به افول

محمد رضا پویا: در مصاحبه قبلی اشاره کردید که دوره شخصیتهای کاریزماتیک بسیار آمده است. برداشتهای مختلفی از این جهت شد. ملاحظات طرح شده را چقدر درست میدانید. آیا جنبشهای اجتماعی در جامعه بدون راس و کله و رهبر میتوانند قد علم کنند؟

محمد آسنگران: متأسفانه هیچکدام از ایرادات و ملاحظاتی که از مخالفین این بحث تا کنون دیده و شنیده ام جدی و فکر شده نیستند. عمقی ندارند و به شکل سنتی و آبدیت نشده مثالهایی را میزنند که ربطی به بحث ندارد. هر کدام از اینها ذهنیت خود را مورد حمله دیده و مقاومت نشان داده اند. انگار من گفته ام شخصیتها دیرگ در تاریخ تاثیر ندارند. در حالیکه بحث روشن است به هر نسبتی که شهر و ندان جامعه امکان دخالت در کشیفات اینها اگر چند ده برابر نمیتوانند شکل بگیرند. بحث اینکه مهمنتر از شخصیتهای گذشته باشد کائنات از هیچ بوجود آمده است بزرگترین کشف تاریخ گذشته را پیدا

از صفحه ۱۰ نگاهی به تحولات جهان ...

نیرو باید طرح و سیاست و راه حل واقع بینانه داشت و موانع سر راه آنها را باید دید و برای رفع این موانع تلاش کرد. بحث اینکه فراخوان بدیک که همه این کمونیستها به حزب ما پیوستند بحث تازه ای نیست و هر حزبی این فراخوان را داده و میدهد. اما واقع بینی ما و دیدن موانع این راه ما را به این سیاست رساند که در قدم اول باید با کل این جریانات و نیروها وارد دیالوگ صمیمانه ای شد.

هم نقاط ضعف آنها و هم نقاط قوت شان را باید دید. با بخش کوچکی از این جریانات که در خارج کشور هستند میتوان نشست و دیالوگ داشت. اما بخش اصلی و عده این نیرو در داخل ایران است و دیالوگ با آنها از طریق همین نوشته ها و گفته ها ممکن است.

میدانم که همه این نیروها درک واحد و سر راستی از این ضرورتها ندارند. ممکن است طرح و سیاست ما هم موانع سر راه را آنطور که باید و لازم است تنواد بطرف کنند. اما دیالوگ با این نوع کمونیستها و بحث بر سر راه اتحاد و شکل دادن به یک حزب قدرمند کمونیستی قدم اول این تلاش است. ما به سهم خود این حرکت را آغاز کرده و برای رسیدن به این هدف تلاش میکیم. در عین حال همزمان منتظر کسی نمیشویم و برای تقویت و قدرتمند کردن حزب کمونیست کارگری و تبدیل شدن به چنین حزبی که بتواند آلترناتیو معتبری در جامعه باشد و جامعه را از این بزرخ کنونی نجات بدهد، باید تلاشمان را چند برابر کنیم. نه تنها این بلکه باید با یک رویکرد بیگری به این تلاشها ادامه بدهیم. لازم است تحولاتی در حزب ایجاد کنیم که همه کمونیستها کارگری و بیوژه بتوانند که همکنون در ایران کمونیستهایی که هم اکنون در این دست اندراکار و فعل اجرایی کمونیستی هستند به این قناعت بررسند که راهی سر راست تر و تزدیکتر و کم در سر تر از این نیست که به این سیاست اتحاد نیروهای کمونیست کارگری پیوستند و از این طریق به یک حزب قدرمند کمونیستی شکل بدهیم.

این نیاز جامعه است نه تنها به این دلیل که اتحاد همیشه خوب است و نه به این دلیل که کمونیستها

میکنیم که راه مقنن شدن چپ از این نوع طرحها بیگندرد.

قدرتمند شدن هر تک حزبی با مشکلات بیشتر و در مدت طولانی تری ممکن است اتفاق بیفتد. اینها زمینه و بستر تحلیلی ما برای طرح اتحاد نیروهای کمونیسم کارگری در یک حزب واحد بود. من با تفاسیر دیگری که شده است توافق ندارم.

اصل بحث این است نه هیچ تحلیل محدود دنگرانه دیگر.

اما این ستر و تحلیل همزمان شد با تحولاتی که در حزب حکمتیست اتفاق افتاد. خط منحاطی که باعث شد حزب کمونیست کارگری دچار انشقاق بشود اکنون شکست خوده و تمامًا به پایان عمر خود رسیده است. بدیک معنی آن خط و سیاست دود شده و هوا رفت. ولی نیروها و کادرهای کمونیستی که از آن سیاستهای شکست طلبانه و پاسیو فاصله گرفته اند یک نیروی انسانی قابل توجه برای تقویت آلترناتیو کمونیستی میتوانند باشند. این

علاوه بر این نیروهای کمونیسم کارگری که از سبقه و تاریخ مشترکی آمده اند، و در قدم اول تزدیک شدن این نیروها و دیالوگ با آنها عملی تر و قابل دسترس تر است. ولی چه اصلی بحث ما یک امر اجتماعی و فراتر از این جریانات است.

ما در جامعه ایران بخش قابل توجه و هزاران نفره ای از فعالین جنبشی اجتماعی و بیوژه جنبش کارگری میبینیم که خود را کمونیست میدانند و در عین حال خود را متعلق به نوعی از کمونیسم میدانند که مدرن، امروزی و منتقد چپ سنتی هستند. بنابراین نیست که همکنون در یک اتحاد میگردد اما مقتدر شدن چپ از این نوع طرحها بیگندرد.

قدرتمند شدن هر تک حزبی با مشکلات بیشتر و در مدت طولانی تری ممکن است اتفاق بیفتد. اینها زمینه و بستر تحلیلی ما برای طرح اتحاد نیروهای کمونیسم کارگری در یک حزب واحد بود. من با تفاسیر دیگری که شده است توافق ندارم.

اصل بحث این است نه هیچ تحلیل محدود دنگرانه دیگر. اما این ستر و تحلیل همزمان شد با تحولاتی که در حزب حکمتیست اتفاق افتاد. خط منحاطی که باعث شد حزب کمونیست کارگری دچار انشقاق بشود اکنون شکست خوده و تمامًا به پایان عمر خود رسیده است. بدیک معنی آن خط و سیاست دود شده و هوا رفت. ولی نیروها و کادرهای کمونیستی که از آن سیاستهای شکست طلبانه و پاسیو فاصله گرفته اند یک نیروی انسانی قابل توجه برای تقویت آلترناتیو کمونیستی میتوانند باشند. این

تعیین کننده ای ایفا نمایند. مشاهده اولیه من این است که جریانات ناسیونالیستی و راست و پروگربی درک زمینی تر و واقعی تری از منافع طبقاتی خود دارند و به همین دلیل تلاش زیادی میکنند که به اشتالقهها و اتحادهای ممکن جریانات درون جنبشی خود شکل بدهند. در این میان جریانات چپ بویژه جریانات چپ سنتی با این مشاهده تحرکی از خود نشان داده و دست به اقداماتی از نوع اتحاد چپ زده اند. از این‌جا من این است که این نوع اتحاد که گویا بر سر شکل دادن به قطب سیاستی چپ "برای سرنگونی کارگری" من این‌جا از فاکتورهای آن

است. این فاکتور اخیر برای مردم ایران معنی ویژه و مهمی در اوضاع سیاسی دارد، زیرا راس جنبش اسلام سیاسی در ایران تعیین تکلیف میشود. بنابراین پایان دوره جنگ تروریستها نتایجی مهمی در تحولات جهان و جایگاه جنبشی ای این طرح را اساسا برای اتحاد با حزب حکمتیست آوردید راهش این نبود اقتضایی از این کارگری و بیوژه بتواند گرانه دامن زده است. چنانچه رحمان حسین زاده در یک مصاحبه میگردید اگر این طرح را اساسا برای اتحاد با حزب

قرار بدهیم. دوران جنگ دو قطب کم نظر بود که در جامعه بشری ۹۹ درصدیها و اتکا که نقش شهر وندان برای مقابله با نتایج این اقتصادی آمریکا در جهان و بالاخره بحران یکی دیگر از تحولات عظیم اجتماعی بود. با در نظر گرفتن این تحولات عمیق در جهان و تاثیر آن در جایی مشل ایران، همه جریانات و جنبشی ای شدن نقش و تلاش میکنند که جایگاه ویژه ای برای خود در جامعه پیدا کنند. هر کدام از این جنبشی ای سیاسی به دنبال متحاذین و نزدیکان خود میگردد که بتوانند آینده سیاسی ایران را شکل بدهند. با ساقط شدن جمهوری اسلامی دنبال آن اعتراض و نارضایتی مردم در کشورهایی شمال آفریقا و انقلابات آزادیخواهانه مردم که مستقیماً حکومتهای مورد حمایت غرب و بازار آزاد را نشانه گرفت. دیکتاتورهای حاکم در مصر و تونس و لیبی و یمن و بعداً سوریه و .... را به چالش طلبید. همه این اتفاقات را اگر در کنار هم قرار بدهیم متوجه میشون که سیمای سیاسی جهان متتحول شده است. به دنبال انقلابات منطقه مردم علیه جریانات اسلامی به میدان آمدند و تا کنون اجازه نداده اند جریانات نوع اخوان المسلمين و حکومتهای که در این درون انقلابی قدرت را از مردم ریوده اند تشبیث شوند. این اتفاقات اخیر در مصر و تونس و بعضًا در لیبی که مردم اجازه نداده اند جریانات اسلامی تشبیث بشوند اساساً ریشه در شرایط متتحول جهان دارد. تحولاتی که سیر رو به افو جنبش اسلام سیاسی در جهان فقط یکی از فاکتورهای آن است. این فاکتور اخیر برای مردم ایران به سوسیالیسم است و کومله مبشر سرگونی کارگری این موضع در جهان قطب سیاسی منسجم و جذی شکل بدهد در خود نظره تکرار شکست های قطبی از این نوع را در درون پرورش میدهد. زیرا نه اتحادی بر سر سوسیالیسم از جریانات متفاوت ممکن است و نه این جریانات نیروی واقعی و وزن سیاسی مهمی برای رسیدن به این اهداف را دارند. بنابراین ما نه وارد این نوع اتحادهای ظاهری و بی خاصل شدیم و نه فکر

محمد رضا پویا: اخیرا بحثی در مورد اتحاد نیروهای کمونیسم کارگری مطرح شده است. آیا این بحث ارتباطی با شرایط متفاوت کنونی جهان دارد؟ ریطش کجاست؟ منظره از نیروهای کمونیسم کارگری مثلاً تناها حزب حکمتیست است یا صفت ویژتی را مد نظر دارد؟ آن نکات کلیدی و اصلی سیاسی نزدیکی این نیروها چه میتواند باشد؟ شما چه ارزیابی از این پروسه و نقش حزب حکمتیست دارید؟

محمد آستانگران: این موضوع بحث مفصلی است که قبلاً به آن پرداخته ایم. اساس و ریشه ضرورت این فاکتور اخیر برای مردم ایران چشم همه ما در جوامع امروزی در جریان است. متأسفانه تفاسیر نادقيق و دلخواهی بعضیها به این تصورات محدودگرانه دامن زده است. چنانچه رحمان حسین زاده در یک مصاحبه میگردید اگر این طرح را اساسا برای اتحاد با حزب حکمتیست آوردید راهش این نبود اقتضایی از این کارگری و بیوژه بتواند گرانه دامن زده است. چنانچه رحمان حسین زاده در این طرح را اساسا برای اتحاد با حزب

از صفحه ۱۱ نگاهی به تحولات جهان ...

ایسکرا

شماره 670

شماره حساب و تلفن تماس برای کمک مالی

سوئد:
Sweden
Post Giro: 6396060-3
account holder: IKK

برای کمک مالی به کanal جدید در سوئد همچنین میتوانید با فراد روشن با شماره تلفن ۰۷۰۸۲۷۱۴۵۳ تماس بگیرید، تا با دادن شماره حساب خود اتوماتیک هر مقدار که مایل باشید از حساب شما برداشته شود.

آلمان:
Germany
Rosa Mai
Konto. Nr.: 583657502
Bankleitzahl: 37010050
Post Bank

کانادا:
Canada
ICRC
Scotiabank
4900
Dixie Rd, Mississauga
L4W2R1
Account #: 843920026913

هلند:
Bank: RABOBANK
Darande hesab: FVIVN
Shomare hesab: 151350248
Adres: EINDHOVEN
IBAN No: NL774 RABO 0151350248

آمریکا:
Bank of America
G Street, Blaine, Wa 98230277
phone # 1-360-332-5711
Masoud Azarnoush
Account number : 99-41581083
wire: ABA routing # 026009593
Nswift code : BOFAUS

شماره حساب انگلیس ویژه کمک از انگلیس و از هر کشور دیگر:
England
Acccount nr. 45477981
sort code: 60-24-23
Account hold: wpi
branch: Wood Green
Bank: NatWest
NWBK IBAN: GB 77 NWBK6024235477981
BIC: NWBK GB 2L

سوالی دارید میتوانید با شماره های زیر تماس بگیرید:

از اروپا:
سیامک بهاری: ۰۰۴۶۷۳۹۸۶۸۰۵۱

کانادا و آمریکا:
فاتح پهاری: ۰۰۱۴۱۶۷۲۹۷۲۵۷
مصطفی صابر: ۰۰۱۶۰۴۷۳۰۵۶۱

از ایران:
عبدل گلپریان: ۰۰۳۵۸۴۰۵۷۵۸۲۵۰

که صفتی از انسانهای شریف در این چهار چوب سنتی ناکارامد عمرشان تلف بشود. قبل فکر کنم در سال ۲۰۰۵ در مرور حزب حکمتیست نوشت که آنها نمیتوانند متعدد بمانند و پراکنده خواهند شد. معلوم است که نه من غیب گو هستم و نه آنها به حرف من عمل کردند. بلکه گوشه ای از فعالیت اجتماعی مکانیسم اتحاد و اتفاق جریاناتی از این نوع را باید شناخت. فعل و افعال این دسته از جریانات بیشتر از زنان، جنبش علیه اسلام سیاسی، حمایت از جنبش کارگری، حضور خیابانی در مخالفت با سیاستهای جمهوری اسلامی تعدادی از آنها قابل بودند و کاری میکردند. اکنون هم همان را حامش هستند. اکنون هم همان را در مورد یک شاخه از حکمتیستها که مورد بحث ما است تکرار آنها هست و نه در جنبشهای جدی دیگری مانند جنبش علیه اعدام و عمر سیاسیش تمام شده و با هیچ دکتر و درمانی معالجه نخواهد شد. اما این شاخه فعلی بعد از فاصله میتوان گفت آنها چند سیاست دارند و تعداد محدودی از آنها نوشته جاتی منتشر میکنند. در گوش و کنار هیچگدام از سیاستهایشان اصولی و مال خود آنها نیست. بخشی را از کورش مدرسی حفظ کرده و به بخشی از سیاستهای ما هم نزدیک اخیرا برای جریان این بی تاثیری پناه برده اند به جلال طالبانی که شاید از نزدیک مرز بتوانند امکاناتی منصور حکمت هم بیشتر شده است. اما از خودشان هیچ سیاست و فعالیت آشنا هستند و به همان سنت چنگ میندازند. آنهم با همان عمدتا کپی برداری از سیاستهایی است که در دوران کشتله و بد لایل اینکه من آنم که رستم بود پهلوی دیگری در حزب کمونیست کارگری و خود کمله که به مردم کردستان پیام بدھند که آنها هم پشت مرز هستند. در پشت مرز منتظرند اتفاقی بیفتند شده اند، اکنون کسی با تکرار آنها تکان نمیخورد. نقطه ضعف اصلی این چیز عرصه و فعالیت اجتماعی معینی حضور ندارند و نمیتوانند داشته باشند. فعالیتی و اشتہایی برای ایفا نیشود. با این نوع فعالیت آنها دیده نمیشود. اینها نمیتوانند برای مدت زیادی دوام نمیتوانند باشند. ما بیاورند. من میدانم که این نوع بحث به مزاق آنها نیست اما این حقیقت را باید گفت تا بلکه آنها را وادر به تعقق و تفکر کند و تکانی به خود بدھند. من هیچ علاقه مند نیستم

میتوانیم از آن پتانسیل بالقوه آنها استفاده کنیم و به فعل در بیاوریم. اینها نه ادعا بلکه فاکت است که میتوان آرا بر شمرد. سیاری از این دوستان که فعلا منشا اثری در هیچ چیزی ای جامعه نیستند قبلا در جایگاهی داشتند. در عرصه جنبش زنان، جنبش علیه اسلام سیاسی، حمایت از جنبش کارگری، حضور خیابانی در مخالفت با سیاستهای جمهوری اسلامی تعدادی از آنها قابل بودند و کاری میکردند. اکنون نه در این عرصه ها اثری از آنها هست و نه در جنبشهای جدی دیگری مانند جنبش علیه اعدام و عمر سیاسیش تمام شده و با هیچ جنبش کارگری و.... به یک معنی میشود حضور داشته باشد و برای اینجا نظرور من نوع خاصی از کمونیسم است که با یک درک طبقاتی قصد دارد و اشتلهای اینرا دارد که در میدان سیاست و انجایی که سرنوشت جامعه تعیین تکلیف میشود حضور داشته باشد و برای اینجا نقش خود اجتماعی و نه از سر ایدئولوژیک میخواهد خشته رو خشت بگذارد.

در عین حال ما واقع هستیم که جریانی مثل حزب حکمتیست با این سیاست و رهبری و کالبیری که دارد امکان و توان اینرا ندارد حتی صفت خود را تحد نگهارد. چ برسد به اینکه نیروی آلترباتیو یا حتی به حزب سیاسی جدی تبدیل بشود. جمع فعلی این حزب وحدت اضداد است نه یک حزب سیاسی منسجم و متحد بر محور سیاست معین و فکر شده. هر کدام از کارهای آن به دلایل خاصی فعل آنچه هستند. رهبری فعلی و احتمالاً آینده این حزب و سنتی که این طیف داشته و حمل میکنند ظرفیت این را ندارند که بتوانند به یک کار اجتماعی جدی دست بزنند. نه اینکه الزاماً نمیخواهند بلکه به دلیل سنت و فرهنگی که با آن بار آمده اند، چنین ظرفیتی نمیتوانند داشته باشند. ما هم این ضعفها را دیده و هم نقطه قوت آنها را میشناسیم. اگر آن طیف در کنار نیروی کادری فعلی ما قرار گیرد هم آنها میتوانند خود را به یک فعالیت اجتماعی گره بینند و هم ما

تلفن و ای مایل آدرس تماس با سر دبیر

Tel:00358 405758250
E-mail: abdolgolparian1@gmail.com

همکار نشریه ایسکرا: آوات فرخی

E-Mail: awat.farokhi@yahoo.com

اساس سوسیالیسم انسان است.
سوسیالیسم جنبش بازگرداندن اختیار به انسان است.

مرگ بر جمهوری اسلامی، زنده باد جمهوری سوسیالیستی!